

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENEK

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Lažnivi odrešitelj

Postavimo se na stališče človeka ali stranke oziroma vseh tistih, ki simpatizirajo s sovjetskim režimom, ne zato, ker bi bili sami komunisti ali boljševiki po svojem političnem prepričanju in socialnem programu, marveč zato, ker so si od sodobne Rusije, ki je pomeda večstoletno carsko trinoštvo, obetali revolucijo vsega sveta v novo dobo socialnega in moralnega preporoda človeštva. Mesijansko kraljestvo čim večjega blagostanja vseh, v popolni enakosti in bratski vzajemnosti živeti bo rodilo novega človeka, ki se bo v takem družabnem redu povzdignil tudi do najvišje etične stopnje — tako so verovali prijatelji boljševizma, ki so ga gledali skozi prizmo svojega vseavslavjanskega navdušenja in so bili prepričani, da bodo Ljenuin in njegovi prijatelji kar nehoté v poletu ruske duše uresničili sanje največjih ruskih pisateljev, vidcev in učencikov. Marksistični program se jim je zdel le nekaka prehodna stopnja, ki jo bodo boljševiški vodje sami premagali na poti do nove resnično demokratične vladavine, v kateri se bo gnili zapad obnovil v luči človečanskih načel, ki so nam zasijali iz matuške Rusije: ex Oriente lux, tako se je glasilo iz teh vrst vzklík radostnega navdušenja po oktobrski revoluciji pred dvajsetimi leti. Mož, v katerem so videli tistega, ki bo rusko revolucijo počlovečil, potem ko bo v pozitivnem delu pomiril valove njenega prvotnega zagona, in ki bo poslej pomagal v duhu nove demokracije obnoviti ves svet, je tovariš Stalin. Postavimo se torej na stališče teh simpatizerjev sovjetske Rusije in skušajmo doumeti čustva, ki morajo danes prijatelje boljševiške revolucije obhajati spričo moskovskega procesa.

Po dvajsetih letih skupnega delovanja v boljševiški vladavini je Stalin postavil na obtožni klopi, s katere vodi pot samo na morišče, najvidnejše začetnike oktobrskih revolucije, tiste, ki so stali vsi na poveljniškem mostu ruske državne ladje in so skupaj z njim gradili stavbo sovjetskega režima tako v ideološkem oziru kakor na praktičnem področju. Potem ko se je s pomočjo dveh prejšnjih procesov iznebil Zinovjeva, Kameneva, Pjatakova, Radeka in dvajsetorice drugih komunističnih prvakov, je Stalin sedaj sklenil spraviti s poti prvo, najboljšo garnituro boljševizma, ki je Ljenuinu pomagala strmoglaviti carizem. In dočim je pustil maršala Tuhačevskega, admirala Orlova in podadmirala Šiškova ter njihove prijatelje ustreliti po tajnem sodišču, je sedaj svoje prve tovariše v borbi za proletarsko državo eden in dvajset po številu, pustil soditi pred avditorijem vsega sveta. Buharin ni bil samo prvi in najavtoritativnejši teoretik ruskega komunizma, marveč bi bil postal tudi vodja ruske države, če ne bi bil Stalin prepričan izvršitve Ljenuinove oporoke. Rikov je bil svojčas ministrski predsednik sovjetske Unije, Rakovskega je ves svet smatral za najboljšega diplomatskega predstavnika sovjetoj, ki mu gre največ zaslug za pakt s Francijo in ČSR, prav tako je slovel poslanik Krestinski, Jagoda pa je bil desna roka Stalinova, ki mu je s skoraj nemejenom polnomočjo zaupal nadzorstvo nad notranjim političnim položajem in razpoloženjem sovjetske Rusije, od katerega je v toliki meri odvisna varnost in mir države. Rosenholz je dolga leta vse od začetka vodil zunanjo trgovino sovjetske Unije, Grinko je bil minister za finance, Hodžajev pa predsednik uzbeške republike, ki se je sama pred dvajsetimi leti podala pod varstvo USSR, da bi bila članica velike svetovne socialistične unije vsega sveta. Poleg teh pa so sedeli na zatožni klopi najuglednejši zdravniki sovjetske Rusije, med njimi eden prvih specialistov medicinske vede na svetu, obtoženi, da so poleg dveh političnih prvakov režima zastupili oziroma vedoma in namenoma z zdravilnimi metodami, ki so morale povzročiti smrt, spravili s poti njihovi zdravniški skrbi in negi zaupnega pisatelja Gorkega in njegovega sina!

Če je taka obdolžitve znanstvenikov strahotna, pa niso nič manj sramotni zločini, katerih so bili obtoženi politični delavci, ki jim je Stalin namenil krogo v hrbet. Vsi, neizvzemši Buharina, so morali dati odgovor za veleizdajo, češ, da so se zarotili zoper državo, da bi strmoglavili njeno vrhovno vodstvo in obstoječi politični sistem ter socialni red, in sicer s pomočjo tujih velesil, katerim so namenovali odstopiti velik del ruskega teritorija na zapadu, jugu, v osrednji Aziji in na Daljnem vzhodu. Niso se pomišljali dati zunanji sovražnikom USSR zaupna obvestila ter sklepati dogovore z inozemskimi vojaškimi in civilnimi špijoni, kakor se tudi niso ustrašili pred sabotažnimi in terorističnimi zločini v državi sami, da bi oslabili njene finance, razrušili promet in motili proizvodnjo najbolj potrebnih produktov za prehrano. Če vsemu temu dodamo še zločine, ki jih je Stalin naprtil v prejšnjih procesih vrhovnemu šefu generalnega štaba rdeče armade in brodograja ter celi vrsti njenih poveljnikov, ki so vsi morali v smrt kot izdajalci, ki so se zvezali za slučaj notranje revolucije z zunanjim sovražnikom, da njegovim armadam odpro vrata v Rusijo — potem je slika šele kolikor (Nadaljevanje na II. strani.)

Na ultimatum Nemčije Schuschnigg odstopil

Grožnja z vkorakanjem nemške armade v Avstrijo Plebiscit odložen za nedoločen čas

Dunaj, 11. marca. c. Ob 19.45 je zvezni kancler dr. Schuschnigg objavil po radiu, da je moral odstopiti. Kancler se je poslovlil z gauljivimi besedami in je povedal, da je njegov odstop zahtevala nemška vlada v ultimativni obliki. Če ne bi odstopil, tedaj bi nemške čete vkorakale na avstrijsko ozemlje. Ultimatum je potekel ob 17.

Dogodki tega v avstrijski povojni zgodovini najusodnejšega dne so se ves dan razvijali zelo dramatično. Avstrijska vlada je bila danes ves dan zbrana in posebno notranji minister Seys-Inquart se je trudil najprej v smeri, naj avstrijski kancler dr. Schuschnigg odgodi plebiscit, ki ga je napovedal za nedeljo. Toda po vesteh, ki so se razširile okrog poldneva, se je dr. Schuschnigg še dobro držal in ni nameraval popustiti niti v tem vprašanju. Avstrijska vlada pa je po nekaterih vesteh, ki še niso potrjene, že zjutraj iz Berlina sprejela ultimatum, da mora biti nedeljsko glasovanje odloženo, da mora biti sestavljena nova vlada, v kateri bi imeli narodni socialisti večino. Tudi v vsej državni in deželni upravi bi narodni socialisti morali dobiti v roke vsa odločilna mesta. Iz Berlina je bilo že sporočeno, da poteče ultimatum ob 17. uri.

V mestu samem in v Avstriji so se vesti o

ultimatu nemške vlade razširile nekako ob 16. uri. Nemške radijske postaje so medtem objavile, da se zbirajo ob avstrijsko-bavarski meji SA oddelki in pa motorizirani oddelki nemške armade, ki se pripravljajo, da vkorakajo v Avstrijo.

Ko so v Berlinu povpraševali o tem, ali so resnične te vesti nemških radijskih postaj, so tam izjavili, da uradni razlogi opravičujejo zbiranje nemških čet na avstrijski meji, ker je pričakovati strastnega in nemirnega razračunavanja v Avstriji. Vest, ki naj bi jo objavile nekatere nemške postaje, pa da ni resnična.

Cim bolj se je bližala usodna sedemnajsta ura, tem bolj je naraščala napetost po vsej Avstriji. Lahko se reče, da se je avstrijska vlada obupno obračala na vse strani za pojasnila, da bi zvedela, kako bodo druge države pristale na sklepe, ki se pripravljajo.

nemškega ultimata, to je o preosnovi vlade in o svojem odstopu. Ves čas so se poslej posvetili vodili pri predsedniku Miklasu. Tako je bila ob 18.30 objavljena vest, da je nedeljsko glasovanje definitivno odloženo. Toda ta odločitev kanclerja Schuschnigga je bila že prepozna. Nadaljevati se je morala v zadnji uri od 18.30 do 19.30 ena najhujših diplomatskih borb. Začela se je borba za kanclersko mesto. Kancler Schuschnigg je še pričakoval, da bo prišla od nekod pomoč in da se bo lahko vzdržal. Položaj v vsaki minuti je moral biti dražec.

Kako huda je morala biti ta borba, se vidi najbolj iz tega, da so ob 19 se poročili iz Prage v Pariz, da se je kancler Schuschnigg rešil in da ne bo odstopil. Obratno pa se je v istem času iz italijan, virov že moglo izvedeti, da je Schuschnigg že odstopil. Ob 19.30 je potekel rok za nemški ultimatum in ob 19.35 je Schuschnigg po radiu že lahko prečital svoje poslovilno pismo avstrijskemu narodu.

Stiska avstrijske vlade

Medtem pa se je vlada pripravljala tudi sama na odpor s sredstvi, ki so kmalu morala pokazati, kako brezupen je njen položaj. Tako so opoldne objavili mobilizacijo rezervistov letnika 1915. Ves letnik bi moral jutri v vojašnico na kratke vojaške vaje. Iz Gradišanske in iz Tiroleke so prepelevali vladi zveste čete na Stajersko in v Linz.

Rim naj pove ...

Avstrijska vlada je seveda najprej iskala izhoda v Rimu. Zahtevala je jasna pojasnila od rimske vlade. Iz Rima je prišel odgovor, da bi italijanska vlada morebiti bila pripravljena posredovati med Nemčijo in Avstrijo zaradi nastalega spora o glasovanju. Italijanska vlada je baje sporočila na Dunaj, da bo posredovala med Berlinom in Dunajem v tem smislu, naj se glasovanje odloži.

V tem vprašanju pa nastopa najbrž tako imenovana tragična krivda današnje avstrijske žaloigre. Ko je Avstrija pristala na italijansko posredovanje, to je, da odloži glasovanje v Avstriji, je Nemčija morala svoj ultimatum z vednostjo ali s pristankom Italije razširiti tudi na zahtevo, da mora tudi kancler Schuschnigg odstopiti.

Anglija se obotavlja

Ob 17. uri odločitev o odložitvi glasovanja se ni padla. Ob 17. uri bi tudi moral poteči ultimatum. Ob tej uri so se nekako tudi končali v Londonu razgovori med Chamberlainom in von Ribbentropom. Po Parizu razširjenih vesteh se je Chamberlain zelo ostro izrazil proti von Ribbentropu zaradi nemškega postopanja z Avstrijo. Jasno mu je dal vedeti, da Anglija ni desinteresirana na dogodkih v Avstriji in srednji Evropi. Toda pri teh besedah pa se je angleška jeza

Ultimatum podal šan za 2 in pol ure

Po 17. uri se je na Dunaju zvedelo, da je nemški ultimatum podaljšan do 19.30. Kmalu po pol 6 je Schuschnigg odšel k Miklasu, da se z njim posvetuje o obsegu razširjenega

Po glavnem mestu še samostojne Avstrije

Proti poldnevu so narodne socialiste iz središnja mesta potienili oddelki delavstva. Na Ringu so delavski govorniki vabili nato meščanstvo, da naj v nedeljo glasuje enotno za neodvisno Avstrijo.

Sploh pa je delavstvo zopet zelo stopilo v ospredje. V cestni železnici in povsod so javno nosili znake s tremi strelicami in se tudi javno pozdravljali s pozdravom ljudske fronte: to je s pestjo dvignjene desnice.

Člani domovinske fronte so danes popoldne priredili veliko manifestacijo. V velikih tovornih avtomobilih so se vozili po dunajskih ulicah, mahali z zastavicami in metali letake.

Nemške čete na avstrijski meji

Meja med Avstrijo in Nemčijo je po nalogu nemških oblasti vsa zastražena. Ves obmejni promet je skoraj popolnoma ustavljen. Nemške carinske straže so dobile puške z ostrimi naboji. Od snoči pa so važne obmejne prehode zasedle tudi močno oborožene straže obmejnih čet. Zvečer pa so radijske postave uradno potrdile, da se nemške čete res zbirajo na bavarski meji. To zbiranje čet utemeljujejo tako, da je položaj v Avstriji tak, da Nemčija ne more ostati mirna.

Nemška vlada je izjavila, da se ne zadovoljuje samo z odložitvijo glasovanja, ampak da zahteva tudi še Schuschniggov odstop. Kancler bi naj na nemško zahtevo postal sedanji notranji minister Seys-Inquart.

Angleška diplomacija de'uje

Ko je bil nemški zunanji minister Ribbentrop pri angleškem zunanjem ministru lordu Halifaxu, je slednji vprašal nemškega ministra, če je nemška vlada voljna dati zagotovila, da se ne bo pod nobenim pogojem vmešavala v avstrijski plebiscit, je von Ribbentrop odgovoril, da takšnega jamstva ne more dati. Stališče nemške vlade še ni določeno. Nemčija želi, je dejal Ribbentrop, da bi z Anglijo dosegla prijateljske odnose in je pripravljena Angliji dati velike ugodnosti, ako bi se angleška vlada popolnoma odmaknila od srednje Evrope in Nemčiji prepuščala, da sama uredi svoje odnose s srednjeevropskimi državami brez tujega posredovanja. Nemčija bi rada srednjeevropska vprašanja, to je svoje odnose do Avstrije in Češkoslovaške uredila prej, preden bi stopila z Anglijo v pogajanja. Toda lord Halifax je odvrnil, da se angleška vlada prej ne bo pogajala, dokler od nemške vlade nima zagotovila, da bo pustila pri miru srednjo Evropo. Ribbentrop je ostal v zunanjem ministru tri in pol ure. Še ko je bil pri lordu Halifaxu, je Ribbentropa dosegel brzojav iz Berlina, v katerem ga državni kancler Hitler poziva, naj se nemudoma vrne v Berlin, ker bo nemška vlada sprejela važne sklepe glede avstrijskega plebiscita. Pred svojim odhodom je Ribbentrop še obvestil angleškega zunanjega ministra, da bo Nemčija v bližnji bodočnosti stavila gotove predloge glede češkoslovaške (avtonomija za nemško narodno manjšino). Angleška vlada naj posreduje

pri Franciji, da bi pritisnila na Prago v takem smislu, da bi bili nemški predlogi tamkaj sprejeti in uvaževani — v interesu mira.

London, 11. marca. c. V Londonu so tudi že obveščeni, da Nemčija zbira čete na bavarski meji. Angleška vlada je ves dan neprestano v stiku s poslaništvom na Dunaju in s francoskim zunanjim ministrom. Stalni diplomatski svetovalec sir Robert Vansitar je sprejel opoldne avstrijskega poslanika barona Frankensteina in se z njim pogovarjal nad eng. uro.

Veliko pozornost je v Londonu zbudilo dejstvo, da je Chamberlain na poslovilni sestanek s von Ribbentropom povabil skoraj vse člane angleške vlade. Chamberlain je na to konferenco povabil celo še nekatere vidnejše osebnosti izven vlade, med temi tudi Churchilla.

Pariz se zanima samo za Avstrijo

Pariz, 11. marca. c. V Parizu je zanimanje za vladno krizo stopilo popolnoma v ozadje. V vseh parlamentarnih krogih govore samo o dogodkih v Avstriji. O krizi se sploh ne govori. Tako je poslanski klub desnice »Alliance democratique« izglasoval resolucijo, v kateri zahteva, da naj vsi podpro enotno vlado Francozov brez ozira na osebe, ki bi bile tej vladi na čelu.

Zagrebska vremenska napoved: Poslabšanje vremena.

Dunajska vremenska napoved: Negotovo in žez dan hladneje.

Gradec hitlerjevski

Dopis iz Avstrije.
12. februarja se je porušil program dr. Dollfusa in naporno delo dolgih 5 let je bilo zaman, in skoraj ni več upati, da bo mogoče avtoritarni režim doktorja Schuschniggga še enkrat oživeti v polnem obsegu.
V Avstriji vlada za enkrat navidezni mir, ali za kulisami so burna in daljnosežna premikanja. Pokazalo se je, da vlada nima zadosti zaslombe med prebivalstvom, da bi ji bilo mogoče hitlerjevce potisniti v ozadje. Iskati je morala pomoč pri s.o.c. demokratah, ki pa so zahtevali precejšnje koncesije za to pomoč. Oglasil pa se je tudi stari Heimwehr kneza Starhemberga, ki tudi skuša pridobiti vpliv v vladi in na vodilnih mestih dežel. Danes je Avstrija zopet v položaju na koncu leta 1932. Stare stranke: to so domovinska fronta, hitlerjevci, socialni demokrati in Heimwehr Starhemberga stojijo na svojih postojankah, vsaka z drugimi zahtevami. Malo je verjetno, da bo dr. Schuschnigg mogoče obvladati ta skrajno napeti položaj, ampak se bo v Avstriji zopet začela silna borba strank med seboj, do končne zmage ene ali druge.
V poštove pridejo v prvi vrsti socialni demokrati in hitlerjevci. Vse druge stranke so vsaka zase preslabe, da bi prišle resno v poštev. Mogoče je zveza domovinske fronte s socialisti in Heimwehrom, ki pa to pomoč bi se moral Schuschnigg odrediti več kot polovico Dollfusovega programa. Tudi ni veliko upanja, da bo ta koalicija zmagovita. Že sedanji uspehi hitlerjevcev so nepričakovano veliki, kar jim daje vedno večji pogum. Poleg teh vnanjih uspehov so imeli pa tudi nepričakovano velike uspehe pri zasebnem glasovanju za pristop in pri zbiranju denarja za »borbeni fond«. Glasovanje v Gradcu po uradih, delavnicah in tovarnah je izkazalo nepričakovano veliko glasov — 60—70% (pobiranje prispevkov je doneslo ogromne vsote, saj je bil najmanjši dar 5 šilingov, do čim so višji urodili po 50 šilingov in še več darovali, industriji in trgovci so prispevali po 500—1000 šilingov). »Südmärk« sama je nabrala od 5. do 6. marca v Gradcu sagem 21.000 šilingov, t. j. približno 200.000 dinarjev. To vse pa je le začetek. Drugo pride šele po 22. marcu, ko bodo zopet dovoljeni shodi. Za nedeljo, 27. t. m., ko bodo manifestacije pod imenom »Deutscher Volkstag« po vsej Avstriji, se mrzlično pripravljajo vse talorji in bati se je, da pride ta dan do velikih demonstracij, in to tem bolj, ker pride v istem

času Göring v Avstrijo, ki poseti poleg Dunaja tudi Gradec, Linz, Donawitz in Eisenerz.
To vse kaže, da ne bo mogoče ustaviti vala hitlerjanec in da bodo Avstrijo v teku prihodnjih mesecev nadvladali. S tem pa bo dejansko Avstrija že priključena Nemčiji.
Avstrijsko delavstvo, ki je bilo dolgo rezervirano, je te dni izrazito stopilo na plan in na vsakem koraku odločno podpira politiko zveznega kanclerja. Pogajanja zadnjih dni, ki so se vodila med vlado in delavskimi organizacijami, so se po raznih znakih sodeč, končala ugodno s sporazumom, ki je bil snoči sklenjen. Po tem sporazumu so delavci že danes dobili razne koncesije in imajo tudi večjo svobodo v svojem političnem delovanju. Vest o doseženem sporazumu je med delavstvom ugodno vplivala. Vse kaže, da bo delavstvo kot en mož podpiralo dr. Schuschniggga in energično nastopilo proti narodnim socialistom.
Dunaj, 11. marca. c. V večernih urah se je izvedelo, da je nedeljsko glasovanje odloženo, in sicer za nedoločen čas.
Do hudih krvavih spopadov je prišlo zlasti okrog ene po polnoči v Linzu med napadalnim korpusom in narodnimi socialisti. V tem okrožju je bilo ranjenih 8 oseb. Demonstracije v Linzu so trajale vso noč do zgodnjih jutranjih ur.

V Palestini — peklenški stroji

Jeruzalem, 11. marca. b. Sabotaža in atentati se nadaljujejo po vsej Palestini. Zaradi tega ima britan. vojsko poveljstvo polne roke dela, da vsaj deloma ohrani mir. Včeraj in ponoči so na železniški progi našli tri peklenške stroje. Eden je eksplodiral in pretrazil tračnice, veselo česar je bil promet ustavljen. V bližini Jeruzalema pa so arabske tolpe napadle in oropale nekaj vasi. V severni Palestini se nadaljuje bitka med močnimi angleškimi vojaškimi oddelki ter številnimi arabskimi vetaši, ki krepko držijo svoje postojanke. Britansko poveljstvo pošilja neprestano nove okrepitve, vendar pa so bili vsi dosedanja napori, da se sovražnik uniči, brezuspešni.

Veliki boji v Španiji Franco izvaja dobro pripravljene ofenzive

Saragosa, 11. marca. TG. »International News Service« poroča, da je nacionalistična armada generala Franca začela svojo veliko, najbolj skrbno pripravljeno spomladansko ofenzivo na 150 km dolgi fronti v aragonski pokrajini. Francovim četam poveljuje general Yague. Nacionalisti so na tem odseku zbrali vsaj 1500 topov in razpolagajo z velikim številom svežih in najbolj modernih opremljenih čet. V službi napadalne armade je 800 bombnikov.
Republikanske čete so lani v decembru nacionaliste potisnile iz Belchite in jih vrgle nazaj v globini kakšnih 25 do 30 km. To pokrajino z mestom istega imena hočejo sedaj nacionalisti zasesti in je to prvi cilj njihove ofenzive. Ofenziva se je začela s srditim topovskim ognjem, ki je trajal celih 48 ur. Nato so čete napadle v treh kolonah, ki jim poveljuje general Ballina, Arana in Yague, ki je obenem tudi vrhovni poveljnik vsega odseka. Nacionalisti so na 100 km dolgi fronti republikance iz njihovih postojank ter jih ponekod pognali 30 km nazaj. Borbe so silno srdite in zelo krave. Republikanska obramba je dobra. Toda nacionalistična armada le ni mogla

vzdržati in so Francove čete prodrle skozi republikansko obrambo kar na štirih krajih.
Salamanca, 11. marca. AA. (DNB) Po poročilu nacionalnega vrhovnega poveljstva nadaljujejo na aragonskem bojišču čete generala Franca svoje prodiranje. Nacionalne čete so povsod strle sovražni odpor in prodrle globoko v sovražne kraje. Na levem krilu Belchite so nacionalne čete pri Virgen del Pueblo naletele na močan odpor sovražnika. Nacionalne čete so z naskokom zavzele sovražne postojanke in se polastile Belchite, ki so jo bile avgusta meseca lanskega leta republikanske čete zavzele po enem tednu boja. Nacionalne čete so izkoristile nered sovražnika in so prodrle še dalje. Pri tem so zavzele mnoge vrhove in naselbine, med njimi tudi Noguelas. Izgube sovražnika so zelo velike, na nacionalni strani pa malenkostne. 3500 miličnikov je prišlo v ujetništvo, nacionalne čete so razen tega zaplenile ogromne količine vojnega materiala, medtem tudi 5 tankov.
Na madriškem bojišču so nacionalne čete zavzele na področju Sierra Guadarama nasprotne postojanke v gorovju Malagosto. Sovražnik je skušal štirikrat zavzeti izgubljene postojanke. Pri teh napadih je imel 500 mrtvih. Med letalskimi boji so naši sestrelili pet sovražnih letal. Poročevalci na bojišču javljajo, da so nacionalne čete v zadnjih dveh dneh zasedle 22 postojank.
Belchita, 11. marca. AA. (Havas) Nacionalisti so prišli v mesto in zavzemajo posamezne hiše na la način, da podirajo vrata in se dvigajo čez balkone v notranjost poslopij. Belchita je popolnoma razdejana. Mesto kaže še bolj žalostno sliko kakor Teruel. Nacionalni oddelki so že zapustili mesto in zasledujejo sovražnika, ki se umika na visoko planoto El Sasso, 3 km vzhodno od mesta. Nacionalna letala ga brez prestanka obstreljujejo s strojnimi. Med ujetniki je tudi večje število miličnikov mednarodne brigade.
Na desnem krilu so nacionalne čete prodrle proti Montañanu. Prodiranje je tod zelo težko, ker je zemeljska površina zelo razčlenjena in se mora zaradi tega sovražnik poslužiti svojega avtomatičnega orožja. V središču so včeraj nacionalisti prodrli nad 10 km globoko. Izgube nacionalistov so malenkostne, ker se sovražnik samo umika.
Barcelona, 11. marca. AA. Havas: Vojno ministrstvo objavlja: Nacionalistična ofenziva se nadaljuje. Morali smo izprazniti Pueblo de Alberton, Cortez de Aragon in Ermito di San Gregorio. Izvršili smo več protinapadov in ujeli več vojakov, ki pa so večinoma tuje narodnosti. Pri dveh letalskih borbah je sovražnik izgubil tri dvomotorna letala. Mi smo izgubili šest lovskih letal. Po drugih frontah ni bilo ničesar novega.

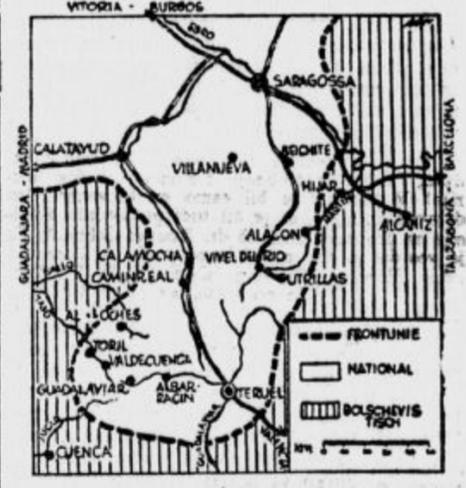
Maršal Blücher - tudi sumljiv

Varšava, 11. marca. Na zadnjem zasedanju izrednega sodišča je bivši šef Čeke, Jagoda, odločno izjavil, da mu je vse zločine, katerih je obtožen, to je zastrupitev Menšajnskega, Kubiševa, Gorkega in njegovega sina, naročil Stalin sam, kakor mu je naročil tudi celo vrsto drugih zločinov.
Razume se, da so vsi ruski listi dobili nalogo, da po končani razpravi v najbolj divjih izrazih zahtevajo smrt za vse obtožence. Najbolj se zaganjajo v Jagodo, ki je skušal kompromitirati Stalina, in ga imenujejo največjega podleža na svetu. Obsodbe so bodo izrekle najbrž že v petek zvečer ali v soboto.
Zaupna poročila pravijo, da obtoženci na tajni seji, s katero se je razprava zaključila, niso priznali, da bi bili v zvezi s tujimi velesilami.
V Moskvi so aretirali hčerko Rakovskega, Kristino, ker je eden izmed obtožencev izpovedal, da je prenašala korespondenco med svojim očetom in predstavniki tujih držav. Kristina je odločno izjavila, da je to laž, ki jo je izmislil agent GPU, kljub temu so jo pa odpeljali v Ljubljano.

Največjo senzacijo pa je zbudila vest, da je sedaj osumljen tudi vrhovni poveljnik rdeče vojske na Daljnem vzhodu maršal Blücher. Pravijo, da ga bodo kmalu aretirali. Agenti GPU so v Habarovsku, kjer se nahaja glavni stan Blücherja, izvršili že pred mesecem preiskavo. Preiskava je bila tem lažja, ker se maršal takrat slučajno ni nahajal v Habarovsku. Agenti so odnesli veliko obtežilnega materiala v Moskvo, kjer ga preiskuje Stalin sam. Zaprli so pa tudi glavnega tajnika komunistične stranke Daljnega vzhoda Varejkina, ki je osebnih prijatelj maršala Blücherja in ga hočejo obtožiti sozarote z Buharinom in Rikovim v prid tujih velesil.
Aretacije se nadaljujejo v največjem številu. Samo v komisariatu za zunanje zadeve so zapeli te dni 11 visokih uradnikov in tri telefoniste, ki so obtoženi, da so prisluškovali telefonskim razgovorom Litvinova in jih sprotičili sponjom Nemčije in Japonske.
Moskva 11. marca. c. Državni tožilec Višinski je imel danes svoj govor in zahteval smrtno obsodbo za 19 obtožencev, za Rakovskega in Pletajeva pa po 25 let ječe.

„Nemčija zahteva samo to, kar so ji vzeli“

Rim, 11. marca. AA. (Stefani) Državni namestnik za Bavarsko in predsednik nemške kolonialne zveze general v. Epp je imel v fašističnem zavodu za italijansko Vzhodno Afriko zelo zanimivo predavanje o nemških kolonialnih zahtevah. General v. Epp, ki se je pravkar vrnil s potovanja po Libiji, se je zelo pohvalno izrazil o kulturnem, gospodarskem in organizacijskem delu Italije v tej koloniji. Predavatelj je nadalje izjavil, da je našel v Libiji stvari, ki pomenijo triumf močne nacionalne volje. Nato je govoril o socialnih in sodobnih osnovah italijanskega kolonizatorskega dela, poudarjajoč, da skrbi moderna italijanska kolonizacija predvsem za kmeta in delavca. Predavatelj je nato podčrtal sorodnost med socialnimi stremenji tretjega nemškega cesarstva in fašistične Italije. Svoja izvajanja o nemških kolonialnih zahtevah je general v. Epp zaključil s stavkom, da Nemčija ne zahteva tuja posestva, marveč da ji vrnejo samo to, kar so ji svojas vzeli.

Kriza v Franciji

Pariz, 11. marca. b. V krizi francoske vlade doslej še ni bila zabeležena nobena važnejša sprememba. Pogajanja se vodijo zelo rezervirano in se govori le o štirih možnih kompromisih: 1. O čisti vladi ljudske fronte, ki jo pripravila Leon Blum. Ta rešitev bi pomenila povrnitev k letu 1930; 2. O vladi radikalnih socialistev in socialistov s podporo komunistov. Poučeni krogi trdijo, da bi takšna rešitev naletela na velike težave v samem senatu; 3. O homogeni socialistični vladi, za katero kaže zelo slabo; 4. O razširitvi vlade ljudske fronte, ki bi ji pripadala tudi skupina Reynauda, dalje bi v njo velopil poslanec demokratske sredine kakor tudi drugi politiki iz centra. Vlada, ki bi bila tako sestavljena, bi se v zunanje-političnem ozirju povsem odrekla nevmešavanju v špansko državljansko vojno, v gospodarski politiki pa bi bilo njeno geslo varčevanje.

»Jugoslovanski Kurir« poroča, da vlada z novimi amandmani zahteva od Narodne skupščine pooblastilo, da najame notranje posojilo v znesku 4 milijard dinarjev. Obrestna mera za novo posojilo bo znašala 6%. Posojilo se bo porabilo za zgraditev naše železniške in cestne mreže, za zgradbo javnih poslopij in za državno obrambo.

„Jutro“ bi rado opralo JNS

Belgrad, 11. marca. m. Z »Jutrovc« obrambo zaradi napadov poslancev JNS na našo vojsko se bavi tudi današnja »Samoupravac«, ki ugotavlja, da je »Slovenec« čisto točno ugotovil, da je skupščinska opozicija izrazila svoje nepatriotično stališče proti naši vojski o priliki razprave o proračunu ministrstva za vojsko in mornarico. V ostrih terga stališča so se izkazali tudi poslanci kluba JNS »Jutroc« skuša prikazati stvar čisto drugače in pravi, da so poslanci JNS omejili od izpadov Raševića. Toda to, pravi »Samoupravac«, ni točno. Ko je Janke Baričević s patosom, z igralško pozo z govorilnice dejal, da Rašević »ni v skupščini«, s tendenco, da bi se iz tega napravila

vznemirjenost in senzacija, so poslanci JNS najglasneje protestirali. Šele tedaj, ko se je videlo, da je Rašević primer čisto navadna mistifikacija in nespretno pripravljen trik, je prišlo do intervencije dr. Vase Jovanoviča in Ivančevića. »Samoupravac« nadalje ugotavlja, da se ne sme pozabiti, da je klub Janke Baričevića isto kakor klub JNS samo razdeljena so vloge. Vsi člani Baričevićevega kluba so najuglednejši favoriti režima Jevtič-Velja Popovič. Vsi ti ljudje bi morali biti levo krilo JNS, in so najradikalnejši in ostrejši od svoje »matice« Zaradi tega »Jutrovc« obramba izgublja na vrednosti, ker je to dejstvo naši javnosti znano.

(Nadaljevanje s I. strani.)

toliko popolna. Zakaj mi vemo, da Stalin zasleduje tudi že Vorosilova in da namerava posaditi na zatožno klop še celo vrsto generalov in diplomatov, ki jih vse dolži najpoglednejših zločinov zoper lastni narod in domovino.
Pustimo na strani vprašanje, ali so obtoženci in tisti, ki jim bodo še sledili, res zagrešili vsa ta zlodejstva ali ne, ali so krivi ter deliktov ali drugih, v tisti meri, kakor jih dolži državni tožilec, ali v manjši. Tudi si lahko prihranimo vprašanje, zakaj so obtoženci od začetka vsako krivdo zanikovali, potem pa skesano priznali vse in še več. Tudi nas ne mika razglabljati, ali imamo tu opraviti s takozvano neodgovornostjo tajinstvenosti ruske duše ali s kakšnimi skrivnostnimi sredstvi, s katerimi se lahko izveže iz človeka resnični ali vmišljeni zločini, ali pa so mogoče delovale le znane grozovite muke azijskih rabljev — to za razmatranje s političnega vidika ni važno. Prijatelj boljševiške Rusije si bo moral zastaviti neizbežno alternativo. Če je vse, česar Stalin dolži prvake oktobrske revolucije, Ljeningovo staro gardo, svoje sodelavce vseh dvajset let sovjetskega režima, zraven pa najboljšie strokovnjake rdeče vojske in znanstvene korifeje, potem ni mogoče noben drug zaključek, kakor ta, da so vsi poglobitveni stebri ruske komunistične vladavine trbili, gnili, manjvredni subjekti brez vsake morale, ki so zmožni izdajalstva naroda, domovine, države pa najpoglednejšega umora. samo da si osvojijo oblast, odstranijo svoje tekmece in si zavojujejo najbolj donosna in topla mesta. Če pa jih Stalin dolži takih strahotnih zločinov po nedolžnem, potem je on prava zver v človeški podobi, najbrezobzirnejši tiran vseh vekov, čigar krivolčnost meji na norost. In kaj naj v obeh slučajih sodimo o narodu, ki vse to mirno trpi kakor čreda topih sužnjev? Kaj poročajo na to simpatizerji sovjetske vladavine, ko so sedaj izvedeli, kakšni ljudje so zasnovali in ustanovili boljševiško vzor-državo, ako namreč verjamejo Stalinu. Če pa smatramo Ljeningove prve in najzvestejše tovariše za nedolžne žrtve, kakšen pridevek zasluži Stalin, ki je dozdaj v njihovih očeh veljal za enega največjih mož zgodovine, ki mu je usoda namenila mesto in čast obnovitelja sveta s pomočjo ruske genija? Tudi drugi veliki državniki so marsikaj zagrešili v svoje namene, toda takega moralnega pretresa, kakor ga je povzročil Stalin s temi procesi, ki so gotovo vrhunec justičnega zločinstva (če so obtoženci ugodni), menda ni zagrešil še noben politik krščanske ere; bolj pošteni so bili tisti trinozi, ki so svoje žrtve brez takih juridičnih prevar dali enostavno poklati.
Pomisliiti pa moramo še to, da nimamo v

tem slučaju opraviiti s politiki stare šole, kapitalističnih režimov, »gnilega zapada«, ampak z voditelji in s sistemom, ki se proglašja za rešitelja človeštva od trinoštva, suženjstva in človeka nevrednega položaja, za preroke nove, globlje socialne morale in lepšega življenja. Niso še pretekli trije meseci, ko je bila iz Rusije po vsem svetu oznanjena parola, da Stalin pripravlja »novo in popolno demokracijo«, da ji je v Rusiji že položil temelje in da si bo iz Moskve mirno osvojila ves svet v »konstruktivnem delu« roko v roki z vsemi buržuiji, ki so dobre volje. In prijatelji ter občudovalci tega socialnega evangelija in bodoče demokratične človečanske kulture so pridno zapeli v skupnem zboru, kako da se bodo odslej vsi narodi združili v eno kolo, da pod vodstvom USSR porazijo vse trinoge, sovražnike demokracije in tlačitelje politične ter duhovne svobode. Sedaj pa so primorani ugotoviti, da so bili globoko prevarani, zakaj sistem, ki vodi v lastni državi do takih posledic, ki rušijo vsako svobodo, moralo in človečanske principe, pač ni zmožen, da bi prerajal svet v luči demokracije, humanitete in brezpogojne pravice.
Nekateri se v svojem globokem razočaranju tolažijo, češ, vsaka revolucija je požirala svoje otroke. Stalin že ve, kaj dela; če iztrebi vse svoje nasprotnike, bo Rusija konsolidirana. Mislimo, da v tem odgovoru tiči velika samoprevara. Francoska revolucija, ki primeroma ni bila nič menj daleko in globokosežna ko ruska in je prelivala ogromne potoke krvi, se je v štirih, petih letih izdivjala in pomirila, sovjetska Rusija pa še v dvajsetem letu revolucije doživlja strahote krvoprolitja, maščevanja in preganjanja, ki še ni doseglo viška, ampak obeta postati še groznejše. To je gotovo abnormalno. Procesi pa so pokazali, da opozicija ne upada, ampak da čedalje bolj raste v šir in na globoko, da se razlezuje v najrazličnejše smeri, v desničarsko in levičarsko, da je enostno boljše vizma gola utvara, ki jo diktator vzdržuje le s skrajno silo in da se v tem oziru komunistični režim prav nič ne ločuje od carskega v zadnjih desetletjih svojega razpada, ki je tudi gromadil procese na procese, ne da bi dosegel svojega cilja. Kdo naj potem verjame, da bo Stalin s potoki krvi Rusijo konsolidiral? S pomočjo ljudi, ki se že dvajset let samo pripravajo o vsaki črki svojega sistema in drug drugemu ne zaupajo ter vidijo v svojem sodelavcu opasnega tekmeca in sovražnika v borbi za oblast, ki se ga je treba čimprej iznobiti?
O zunanje-političnih posledicah moskovskega procesa ni treba veliko govoriti. En sam pogled v francoske liste dokazuje, kako silno je Stalin kompromitiral Rusijo, ki jo je sam postavil na sramotni oder.

Samomor na Rožniku

Ljubljana 11. marca.
Danes popoldne ob pol 5 so našli ljudje na Rožniku nad starim streliščem obešenega starejšega moža. Poklicali so policijo. Policijska komisija zdravnik dr. Lužarja in v. nadzornika Močnika je ugotovila, da je obešenec 62-letni delavec in mestni uboječ Jakob Rihar, ki se je pred dnevi poslovil iz mestnega zavetišča, nekaj časa taval po mestu, nato pa šel prostovoljno v smrt. Njegovo truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico.

Osebnosti

Belgrad, 11. marca. m. Prosvetni minister je podpisal odlok, po katerem so prevedeni: Jožko Babšek, vršilec dolžnosti upravitelja meščanske šole v Ptuj, za profesorja V. skup. državnega učiteljskega v Mariboru, Friderik Jugovič za profesorja VI. skup. državne realne gimnazije v Murski Soboti, dr. Pavel Gustinčič za profesorja VIII. skup. realne gimnazije v Mariboru, Dragomila Fras, suplentinja na meščanski šoli v Ribnici, je dodeljena ženski realni gimnaziji v Ljubljani.
Z odlokom prometnega ministra so postavljeni za uradniške pripravnike: Ivan Flegar, maturant iz Darde pri 12. sekciji za vzdrževanje proge Varaždin pri ravateljstvu v Valjevu, inž. Ivan Požaržar za uradniškega pripravnika v kurilnici v Mariboru, Ljubša Jenko za uradniškega pripravnika na postaji Maribor, od koder je nato

po prošnji prestavljen na postajo Belgrad-Donava, in Večeslav Šiška na postaji Ljubljana-gorenjski Kolodvor.

Nadalje so postavljeni uradniški pripravniki: Franc Korošec v kurilnici v Mariboru, Rudolf Zupan za dnevnikaarja pri ravateljstvu državnih železnic v Ljubljani, Miroslav Bergej in Zirovnice za dnevnikaarja v dolžnost prometnega zvanika 1. razr., Leopold Bezket iz Leskoveca za dnevnikaarja, dalje za dnevnikaarje: Franc Parazin iz Hoč pri Mariboru, Jože Jereb iz Borovnice, Stanko Jereb iz Crnomlja, Rudolf Mavec iz Dolnjega dola, Janez Ormež iz Tacna, Karel Ritarčević iz Radenskega vrha, Ivan Stern iz Leskoveca in Josip Šega iz Gornje vasi.

Iz skupščine

Belgrad, 1. marca. m. Na snočnji seji Narodne skupščine je bil davi ob dveh sprejet tudi proračun za ministrstvo socialne politike in ljudskega zdravja. Od Slovencev sta pri tem proračunu govorila dr. Franc Klar in dr. Andrej Vebler.
Danes Narodna skupščina ni imela seje. Prihodnji seja bo v ponedeljek, 14. marca. Na dnevnem redu je razprava o zaključnih računih in rezervnih kreditih in o finančnem zakonu.
Do ponedeljka bo proučil amandman kraljevske vlade za finančni zakon tudi skupščinski fin. odbor, ki je za jutri že sklical sejo.

Zdravko Štangl na zadnji poti

Križe 11. marca.

Danes smo se za vedno poslovili od našega tovariša Zdravkote Štangla. Na mrtvaškem odru je ležal v prosvetnem domu v Križah ves v cvetju in v rožah. K poslednjemu slovesu so se zbrali vsi njegovi stanovski tovariši in prijatelji ter vsi, ki so poznali njegovo plemenito delavnost in njegov čisti značaj. Ob mrtvaškem odru so kot nema straža stali fantje iz Križ v svojih uniformah. Ob krsti pa so se vrstili prijatelji in znanci, ki so v molčečem spoštovanju poslednjič poškopili truplo in njegovim, zlasti materi, molče izražali sožalje, ker je za take prilike težko najti primerno besedo.

Nekaj minut pred tretjo so fantje iz Križ prenesli rakev pred dvorano prosvetnega doma, in obdala jo je množica molčečih prijateljev in znancev, ki niso mogli verjeti, da tu počiva naš Zdravko Štangl, poslednjič med živimi. Otroci so se vsuli iz šole in v otroški preproščini obstopili krsto nekega neznanega mladega človeka, ki je umrl v območju zvana sv. Helene in s tem stopil v vesoljno občestvo rajnkih Križanov. Pogrebne obrede je opravil sv. oče župnik g. Hartman iz Križ ob asistenci tržiškega župnika g. Volka, dr. Kuharja, urednika »Slovenca«, g. dr. Arneja, župnika iz Trstenika, g. Lajlerja, kurata z Golnika in g. Zaletelega, kaplana v Tržiču. Po opravljenih molitvah je pevski zbor iz Križ pod vodstvom g. Lojzeta Hrantovega zapel pesem »Vigred se povrne«, nato pa se je razvil molčeč pogrebni sprevod po polju. V sprevedu smo opazili tržiškega župana g. Majersiča, g. dr. Cirila Pavlina, predsednika Jugoslovanske zimske športne zveze, g. Gorca kot zastopnika Združenja smučarjev »Planica«, g. Vombregarja kot zastopnika ljubljanskega župana, dr. Wankmüllerja, zastopnika društva »Maraton« iz Maribora; pogreba se je udeležil tudi g. dr. Tomaž Furlan z Golnika, od koder je prišlo tudi zastopstvo usmiljenih sester, g. Torcar, finančni poverjenik iz Kranja, g. Zobec v imenu osrednjega tiskovnega urada, g. Jurčec kot zastopnik »Avalca«, potem g. Borko, podpredsednik ljubljanske sekcije novinarstva, g. Železnikar, predsednik združenja »Novinarski dom«, veliko njegovih stanovskih tovarišev, zlasti iz uredništva »Slovenskega doma« in »Slovenca«. Pogreba se je udeležil tudi gledališki igralec g. Lipah, sobni tovariš rajnkega v zdravilišču na Golniku.

Ko se je pogrebni sprevod vrnil v cerkev, je po opravljenih molitvah zapel pevski zbor ganljivo pesem »Usliši nas, Gospode«, nato pa se je razvrstil sprevod na pokopališče k jami, ki je bila pripravljena za truplo pokojnega. Krsto so nosili fantje križanskega odseka Zveze fantovskih odsekov. V sprevedu je bilo tudi veliko venecov, ki so jih za grob dragega pokojnika pripravili Katoliško tiskovno društvo, uredništvo »Slovenskega doma« in uredništvo »Slovenca«. Prosvetno društvo v Križah, športno društvo »Maraton« iz Maribora, zlasti lep je bil venec hotela »Triglavec« iz Mojstrane, v katerem so po naših gorah nabrane planike oblikovale križ, in mnogi drugi veneci prijateljev pokojnika.

Ob molitvah duhovščine naj rajnkega spremljajo angeli in naj ga ob njegovem prihodu sprejmejo mučenci, se je vsa molčeča družba pomikala h grobu. Težko je padala prst na belo krsto, vso družbo pa so pretresale molitve iz cerkvenega obrednika: »Vzemi zemlja kar je tvojeja, naj sprejme Kristus kar je njegovega, obudi ga o Gospod poslednji dan. Ob odprtem grobu se je od našega tovariša poslovil g. Javornik, ki je v globokih mislih opisoval življenje in smrt rajnkega in v imenu vseh navzočih izrazil zadnje spoštovanje Zdravkoti Štanglu, ki je ob tem prizoru za vedno odhajal iz družbe živih. Pevski zbor je nato zapel »Mrtvaški zvonec«, in prst je zasula prerani grob.

Pogreb tovariša Zdravkote Štangla je šele pokazal, kako priljubljen je bil v svoji stanovski družbi, pa tudi med prijatelji in znanci, ki jih je po svojem poklicu imel silno veliko. Ob tej priliki se moramo zahvaliti tudi prosvetnemu društvu v Križah in tamošnjemu odseku Zveze fantovskih odsekov, ki so tako lepo vse oskrbeli, da je mrtvaški oder rajnkega bil obdan z vsem spoštovanjem in da je tudi pogreb potekal v globoki pleteli do naših rajnkih. Križan Zdravko Štangl ni bil domačin, bil pa je naš idealen fant in sprejele so ga na omejenem pokopališču kot enega izmed svojih. K pogrebu se je priključila skoraj vsa vas, ki je v globokem molku spremljala na zadnjo pot slovenskega častnika, ki je takorekoč umrl v službi naših katoliških idej. Naj bo rajnkemu lahka zemlja pod planinami, ki jih je tako neizrečeno ljubil do zadnjega. Njegovim, ki so potrli stali ob odprtem grobu, pa želimo, da bi prejemali globoko tolažbo iz tistih večnih resnic, po katerih so rajnkega vzgajali od mladih let.

2 milijona v Belgrad, 1 milijon v Zagreb

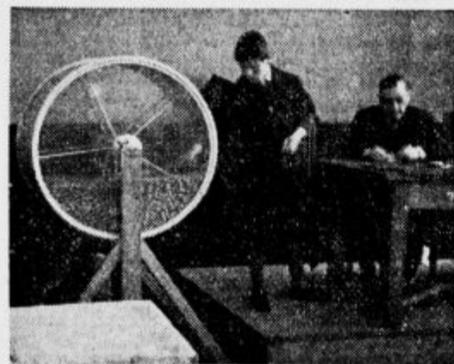
Ljubljana 11. marca.

Po krivici očitajo Ljubljancem, da so počasnega temperamenta in mrzle krvi. Gospodje z juga, ki so priredili zadnje dneve v Ljubljani zaključek 35. kroga državne razredne loterije, so se kar nekako čudili: kje je naval ljudstva, kje je vpitje in kričanje, kje so izrazi veselja in izrazi žalosti, ko je vendar v Ljubljani tako važna zadeva, kakor je žrebanje državne razredne loterije! V komisiji je bil samo en Slovenec, član državne kontrole, ki je bil tudi predsednik komisije za žrebanje, namreč dr. Konrad Schmidt. Ta je ves čas modro molčal in se smehljaj. Pozna on svoje Slovence! Slovenci, zlasti pa še Ljubljanci, so skeptiki in pesimisti, ali pa se vsaj take delajo, da jih ne prehitijo razočaranja. Če pa nanose ugodna sreča, no, potem je dobro. Mareskdo izmed Ljubljancem je skrnil svoje nestrpno pričakovanje in mu je bilo kar nerodno iti pogledat v Trgovski dom, ker ga je bilo sram, da spekulira s srečo. Ponec Slovence je varčevanje in trdo delo, nenaadna sreča pa Slovincu po navadi ni nikoli naklonjena. Danes dopoldne sta bili izžrebani le dve večji srečki, ki sta prinesli srečnim lastnikom po 400.000 in 500.000 din, toda Ljubljanci so se že pri teh dveh srečkah obrisali pod nosom, zakaj prva je šla v Stari Bečej, druga pa v najrevnejšo banovino države, namreč v vrbasko, kjer je bila prodana v Banjaluki.

Danes popoldne pa se je proti pričakovanju napolnila dvorana Trgovskega doma. Plastično nakazan zemljevid Jugoslavije in zraven nje simbolična slika naše države v obliki lepe žene, ki jo obletavajo angelčki sreče, so nekoliko mirili razgrete in nestrpne živce Ljubljancem. Ni čuda, saj je šlo za premijo 1 in 2 milijonov din. Tudi galerija je bila polna. Toda boljše meesta na galeriji, kjer je najlepši razgled, so zavzele gospe in gospodične, uslužbene po uradih Trgovskega doma, katerih ženske radovednosti niso mogli ukrotiti niti njihovih šefi.

Točno ob 3 je komisija vetopila in brez govorov se je pričelo žrebanje. Za predsedniško mizo so sedli dr. Konrad Schmidt, predsednik upravnega odbora državne razredne loterije Bobič ter člani Vujnovič, Joksimovič in Stefanovič. Petkrat sta se danes popoldne zavrteli kolesi in vsakokrat je bilo izžrebanih po sto dobitkov. Mehanično sta oba dečka iz banovinskega vzgajališča na Selu vlekla tulce, jih sama razvila ter izročila številke članu komisije: od desne številke srečk, od leve dobitki. Dva člana komisije sta ponavljala na ves glas v srbohrvaščini številke srečk, z leve strani predsednika pa je g. Bobič ves čas ponavljal besedo: »Jedna hiljada dinarac. Je že tako, da je največ dobitkov bilo po 1000 din. Sem in tja pa se je pripetilo, da so bili izžrebani dobitki po 3000 din in še celo več, tudi 100.000 din, da celo 200.000 din in slovensčina je bila počasna. Za dobitke po 1000 din se nihče ni ve-

liko zmenil, kadar pa je bil izžreban kakšen večji znesek, tedaj je predsednik dr. Schmidt vstal in v slovensčini povedal številko. Prva premija je pripadla tisti srečki, ki je med prvimi stotimi prva zadela znesek, ki je znašal vsaj 3000 din. Danes popoldne je zadela prvo premijo 1 milijon din srečka št. 422, na katero je odpadlo tudi 6000 din rednega dobitka. Srečni lastniki bodo torej dobili 1.006.000 din. Ni znano, kdo je zadela, toda tisti dve srečki sta bili prodani pri dveh zagrebških bankah v četrtinah ali polovicah. Sledila so

Deček potegne številko, ki je zadela premijo 2.000.000 din.

še tri dolgočasna žrebanja s sto srečkami in poslušalce je skoraj umoril monoton glas g. Bobiča, ki je skoraj ves čas ponavljal svojo »hiljadu dinarac«. Napetost pa je zrasla pri petem delu žrebanja. Po šestih »hiljadah dinarac dobitkov je bila že prav proti koncu izžrebana srečka 3000 din. Tedaj je ravnatelj Popovič prečital oni odmek pravil, ki pravi, da zadene premijo 2 milijona din ona srečka, ki zadnja izvleče znesek vsaj 3000 din ali več. Povedal je, da je v bobnu z dobitki samo še ena srečka za 15.000 din. Nestrpno je bilo pričakovanje. Toda ves čas je g. Bobič z žalostnim glasom ugotavljal, da so zadele vse izvlečene srečke smo po »hiljadu dinarac«. Komaj kakšnih štiri ali pet dobitkov je bilo v bobnu, ko je g. Bobič povedal, da je izvlečena srečka št. 31.402 zadela znesek 15.000 din in s tem tudi premijo 2 milijona din. Srečni lastniki so torej zadeli 2.015.000 din. Ti dve srečki, kakor smo pozneje ugotovili, sta bili obe prodani pri dveh belgrajskih kolekturah. Za ostale tri srečke, ki so zadele vsaka po 1000 din, se občinstvo že ni več zanimalo. Nekaj minut po 4 popoldne je predsednik dr. Schmidt ugotovil, da je žrebanje končano.

Ciril - Metodov zbor v Trstu

Za nedeljo 13. marca zvečer ob devetih naznanimi koncert zagrebškega Ciril-Methodovega zbora je zaradi neprizakovanosti ovir odpovedan.

Bo pa v nedeljo ob enajstih dopoldne v Trstu v gledališču Politeama Rosetti matineja s koncertom Ciril-Methodovega zbora iz Zagreba. Program bo nov.

Zelo važno naznanilo

Žrebanje 35. kola državne razredne loterije v sru Slovenije je končano. Prvič so bile v Trgovskem domu v Ljubljani izžrebane štiri velike premije: 2.000.000, 1.000.000, 500.000 in 400.000 dinarjev. — To je velik dogodek v razvojni dobi državne razredne loterije! A še večje važnosti je pa dejstvo, da so se Slovenci mogli na lastne oči pripraviti, da se vsakokratno žrebanje vrši v največjem redu, popolnoma po predpisih, določenih za vsako žrebanje razredne loterije. Odpadli so sedaj vsi pomisleki in vsako nezaupanje. Potolaženi so tudi najbolj nezaupljivi. Pa tudi taki, ki doslej niso igrali, bodo radi segli po srečkah in stopili v krog onih tisočev, ki sodelujejo pri razredni loteriji od njenega obstoja sem.

Pri nakupu srečk novega 36. kola se bo pa modri kupovalci srečke obrnil predvsem na ono loterijsko kolekturo, ki postreza svoje odjemalce najbolj točno in vestno in ki se lahko ponaša, da ima med svojimi prodanimi srečkami največ dobitkov.

In ena takih najboljše priporočljivih tvrdk je slovenska kolektura gospoda Milana Lavriča v Belgradu, Poenkareva ulica 25.

Ta slovenska kolektura si lahko šteje v čast, da je sedem pri njej kupljenih srečk zadelo premije, vrhu tega pa je ta slovenska tvrdka izplačala še veliko število dobitkov po 200.000, 100.000 dinarjev, da ne omenjamo lepo število manjših.

Kolekturi Lavričevi se je v kratki dobi posrečilo, da si je pridobila absolutno zaupanje igralcev. S svojim poštenim, vestnim delom nudi ta pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije vsakemu odjemalcu sigurno varnost, da bo dobil srečke točno in pravočasno, nanj odpadli dobitki pa prejel izplačan takoj in brez vsakega odbitka.

To je pač dovolj razlogov, da se tudi pri nakupu srečk 36. kola velik del kupovalcev obrača na to slovensko kolekturo in si izkoristi edinstveno priliko, da ga kolo sreče uvrsti v armado onih srečnih, ki bodo zadeli skoraj 65 milijonov din.

Ali se narava moti?

Ali da človeku 32 zob, če mu jih je tudi manj dovolj? Gotovo ne! Dobro delovanje našega večilnega aparata je odločilnega pomena za naše plošno zdravstveno stanje. Vsi zobje so nam potrebni. Zato ne pozabimo, da smo tudi mi njim potrebni: negovati jih moramo. Stalna nega s Chlorodontom, zanesljivo zobno pasto, ohrani zobe zdrave do pozne starosti. Dober sloves pa gre Chlorodontu zaradi visoke kvalitete. Domači proizvod.

»Prodana nevesta« s Poldetom Kovačem v vlogi Vaška v soboto, 12. t. m. kaže postati po zanimanju, ki ga je to gostovanje zbudilo med našim občinstvom pravi družabni dogodek. Poleg Kovača poje Kečala naš vedno dragi gost g. Križaj, ki prav tako kot Polde praznuje 5 križev — torej dva padesetletnika. Marinko poje ga. Vidaličeva, Janka pa g. Francel. Prosimo p. n. občinstvo, da si preskrbi vstopnice v predprodaji pri operni blagajni. Cene so operne.

Grozen zločin nezakonske matere

Obesila svojega sina in sebe

Gornja Radgona 10. marca.

Danes jutraj okrog 7 se je v Crešnjevcih, občina Gornja Radgona, bliskovito razširila strašna vest. Viničarska hči Julijana Javšovec je na zverinski način obesila na tram v svoji sobi na podstrežju svojega 9 letnega sina, nato pa se je poleg svojega sina obesila še sama.

V zadnjem času so bili pri Javšovcih prepri in dnevnem redu. Oče je svojo hčerko Julijano večkrat zmerjal in ji grozil, da bo morala od hiše, če se ne bo poboljšala. V sredo, 9. t. m. so se ponovno sprli in oče je Julijani dejal, da mora s svojim otrokom od hiše. Julijana je sklenila, da se bo na strašen način poslovila od domače hiše. Naslednje jutro je vstala ob navadni uri in zbudila tudi svojega sina. Pri tem je pripravila vrvi in otroka obesila na tram. Poleg sina se je nato obesila še sama. V sobi je pustila poslovilno pismo.

Ko so starši klicali Julijano in otroka, naj

gresta zajtrkovat, ni bilo nobenega odziva. Stopili so v hčerkino sobo. Tam se jim je nudil strašen prizor. Na tramu je visela mlada mati s svojim 9 letnim sinom. Bila sta že oba mrtva. Na desni strani otrokovega vratu so se poznali odtisi materinih prstov, kar je znak, da se je moral otrok z vseni silami braniti. Na tleh je ležal stol, na katerem je moral otrok stati, ko mu je mati privezovala vrvi okrog vratu. Stol je mali nato spodmaknila in otrok je obvisel. Nato se je obesila še sama. V poslovilnem pismu, ki ga je pred smrtjo napisala, pravi, da zapušta s svojim sinom domačo hišo za vedno. Takoj so bili obveščeni orožniki, ki so uvedli preiskavo. Julijani je bilo 32 let in je bila na slabem glasu. Ta strašni dogodek je seveda silno razburil domače in okoliško prebivalstvo. Vsi obsojajo mlado mater, ki je na tako grozen način naredila konec življenja svojemu devetletnemu sinu.

Sleparije z morijem in opijem

Ljubljana 11. marca.

Veliki sleparji z laži-kokainom so sedaj večidel za zamreženimi okni mariborske kaznilnice. V Mariboru in tudi drugod pa se je pojavil drzen kriminalni tip, Rudolf P., ki je tja prispel iz Zagreba. Seznanil se je s trgovskim potnikom G. Ponudil mu je večjo količino neke zmesi, o kateri je zatrjeval, da je morfij v enih zavitkih, v drugih pa opij. Naprošal ga je, da naj kje spravi te zavitke v promet. Trgovski potnik G. se je preselil iz Maribora v Ljubljano. Pred dnevi je srečal G. v Franciškanski ulici svojega znanca B. iz Šiške. Ponudil mu je med prijateljskim pogovorom, naj kupi od njega zavitke pristnega morfija in opija. Domenila sta se za ceno in da G. vse prinese v hotel »Union«. Cena zavitku A naj bi bila 5000, cena zavitku B pa 6000 din.

Po neki zmanjki je drugi dan G. dal odnesti kake 4 kg laži-opija odnosno laži-morfija v omejen hotel. Sam pa je čakal pred hotelom. Kmalu je prišel tja detektiv. Ta ga je povabil na policijo, ki je bila zaupno obveščena o G.-jovih sleparijah. Kemični laboratorij glavne carinarne je ugotovil, da je obstojala ta zmes v zavitkih iz borove kisline in še drugih praškov. G. je bil včeraj odveden v sodne zapore ter je bila proti njemu uvedena kazenska preiskava zaradi prevare po § 334 kaz. zak.

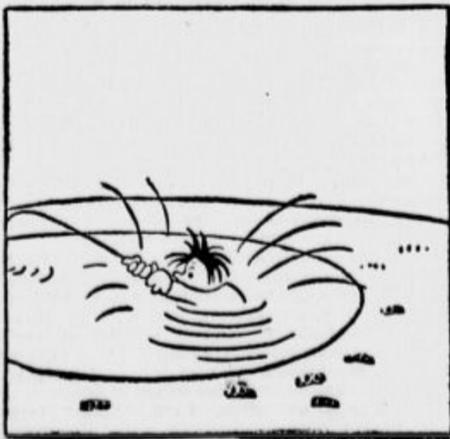
Meščanska šola v Liti

K članku pod gornjim naslovom, ki je bil objavljen 20. februarja, smo prejeli naslednje pojasnilo: Sklicevanje roditeljskih sestankov je moja uradna dolžnost. Debata o nevdzdržnem položaju tuk. meščanske šole se je razvila na podlagi mo-

jega referata »O razvoju, ustroju in pomenu meščanskih šol«. Če sem v tej debati trdil, da so meščanski šoli prostori, ki jih sedaj uporabljajo, odpovedani si tega nisem prosto izmislil, temveč je res, da je v juniju lanskega leta prejelo županstvo občine Litijska od ravnateljstva predlice dopis, s katerim je bila dovoljena uporaba sobe za tretjo učilnico pod pogojem, da se meščanska šola do konca tekočega šol. leta izseli. Ta odpoved pozneje ni bila preključena. Nadalje nisem na sestanku rekel, da bo tuk. meščanska šola konec šol. leta sploh ukinjena, temveč je res, da sem izjavil, da mora biti ukinjena po § 66. zakona o meščanskih šolah po preteku 5 let računajoč od ustanovitve, če ji občina pravočasno ne preskrbi prostorov, ki bodo v skladu z zakonskimi predpisi, da je po tem členu njen obstoj resno ogrožen, ker ni upravni odbor do danes še ničesar ukrenil za zidavo šolskega poslopja, darsi poteka že tretje leto, odkar je bila šola otvorjena. — Rojec Vlado, upravitelj meščanske šole v Litijski.

Kaj pravi kino v Unionu

kjer izvajajo preprosto-ganljivo filmsko igro »Mladina prepeva«. Nastopajo dečki-pevki (Wiener-Sängerknaben) v vlogi, ki se tolikrat primeri v navadnem življenju, da namreč osumijo siroto greha, ki ga ni zakrivil. Trpljenje otroka je tu dobro ponazorjeno, saj se odrasli še zmeraj premalo zavedajo, da je tudi otrok po svoje trpin, če se kdo dotakne njegove poštenosti. Ker pa je v filmu tudi dosti šegavosti in iskrenega čustvovanja, je stvar prikupna za vsakogar in si jo bodo ogledali odrasli in mladi.

Drobne novice

Koledar

Sobota, 12. marca: Kvatre. Gregorij Veliki, papež; Bernard, škof.
Nedelja, 13. marca: (2. postna nedelja), Teodora, mučenica; Kristina, devica mučenica.

Osebnosti

Iz lavantinske škofije. Postavljena sta bila gg. Jožef Mlaker, kaplan pri Dev. Mariji na Prevaljah, za provizorja istotam (24. febr. 1938) in Stefan Lejko, resign. župnik v Dobrovniku, za provizorja istotam (1. marca 1938). Nastavljena sta bila gg. minoritska duhovnika p. Marijan Gobjokšek za II. kaplana pri Sv. Trojici v Halozah in p. Andrej Vatovec za II. kaplana v Zetalah (1. febr. 1938) z delokrogom v Ptuj. Prestavljena sta bila gg. kaplana Franc Križan iz Rajhenburga (I.) v Braslovce in Viktor Ramsak iz Braslovce v Rajhenburg (1. marca 1938).

KINO SLOGA

Danes premiera veseliga karnevalskega filma **Trije neumni dnevi**
Jutri ob 10.30 uri popoldne še enkrat film **Kraljica ledu** po znižanih cenah.

II. kongres vseh likovnih umetnikov v državi. Kakor je na tem mestu Društvo slovenskih likovnih umetnikov že objavilo, bo kongres vseh likovnih umetnikov v državi nepreklicno 19. in 20. marca t. l. v Ljubljani. Program kongresa je: 19. t. m. (sobota) popoldne sprejem udeležencev na kolodvoru. (Udeleženci, ki ne bi prišli v skupinah ali ki bi prispeli že pred 19. t. m., naj se javijo v pisarni Narodne galerije v Ljubljani, Aleksandrova cesta.) — Popoldne ob 4. prvo zasedanje v mestni posvetovalnici (magistrat). Po seji skupni sestanek v Kazini (klet), ob 8. zvečer predstava v opernem gledališču. — 20. t. m. (nedelja) drugo zasedanje ob 10. popoldne (mestna posvetovalnica, magistrat). Popoldne ob 2. banket. Po banketu ogled Narodne galerije in prijateljski razgovori. — Prijave sprejemamo do vključno 15. t. m., to je skrajni rok, da moremo še pravočasno poslati vsem prijavitelcem legitimacije in eventualne nadaljnje informacije, odnosno izprijave. — Društvo slovenskih likovnih umetnikov.

Godbam naših prosvetnih društev, ki bodo igrale na velikonočnih procesijah, priporočamo velikonočne pesmi, katere je za trobila priredil Anton Trautle. Zbirka obsega 6 velikonočnih napovedov, in sicer: Vavkovo »Dan presvetic, tri Riharjeve »Zveličar naš je vstal iz groba«, »Današnji žarkje in »Jezus naš je vstal od smrti«. Cvekovo »Skalovje groba« in K. Adamičovo »Zdaj veliko je veselje. Ker so vse druge posvetne koračnice pri procesijah od našega škofijstva prepovedane, zato opozarjamo naše godbe na navedene skladbe, da si jih pravočasno nabavijo in naučijo. Cena zbirke je 60 din. Dalje priporočamo našim godbam veličastno in efektivno Premrlovo koračnico, ki bo istočasno izborna služila pri velikonočnih procesijah. Cena je 36 din. Obe zbirki je dobili v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

vse vloge do 1000 din, z aprilom pa bo najbrž že mogla oprostiti vloge do 10.000 din. Občina Kamnik je namreč prevzela pri Narodni banki poročilo za likviditetni kredit v znesku 4.000.000 din za posojilo, ki ga je zaprosila hranilnica. Vse kaže, da bodo pogajanja ugodno zaključena, o čemer bo napravljen velik in uspešen korak k poživljenju gospodarskega delovanja v kamniškem okraju. Kako raste zaupanje v kamniški mestni denarni zavod, kaže tudi dejstvo, da so nove vloge dosegle nad 1.250.000 din. Vsekakor lep napredek!

Fantovski odsek v Radovljici priredi na Jožefovo svojo akademijo, za katero se naši delavniki radovljiški in okoliški fantje z vso vneto skrbno pripravljajo že vse simbole. Akademija bo predvsem telovadna z nekaj simboličnimi slikami. Za uvod v akademijo bo primeren slavnostni nagovor. Vse slovensko zavedno gorenjsko javnost toplo vabimo na to prireditve, ki bo sprito tako skrbne priprave gotovo za vse najbolj zadovoljivo uspele. Na svidenje na Jožefovo v Radovljici!

Izleti. Zveza za tujski promet v Ljubljani v mesecu marcu: 13. marca: poseben vlak v Planico k mednarodnim eskakalnim tekam; 19. in 20. marca: avtobusni izlet v Gorico, Udine, Trieste in nazaj; 19. in 20. marca: turni emuški tečaj v treh skupinah a) Bohinjsko jezero, Vogel, Komna, b) Vršič, Krnica, Ratoče-Planica, c) Pohorsko pogorje; 25., 26. in 27. marca: avtoizlet v Gorico, Trieste, Reko in nazaj; 29., 30. in 31. marca: izlet v Split k spuščanju v morje prve vojne ladje, zgrajene v naši državi. Informacije dajejo in prijave sprejemajo vse biljetarice Putnika v Ljubljani, Kranju in na Jelenicah.

Sr. Vid p. Grobelnem. Dne 14. marca, t. j. v ponedeljek, bo živinski, konjski in kramarski sejem. Kupci in prodajalci so vabljivi v obilnem številu, da bo kupčija čim živahnjša.

Vid vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašanem optiku, Stari trg 9, Ljubljana.

Pri saprtju, motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravnega »Franz-Josef grenčice«.

Ljubljana

sobota, dne 12. marca 1938

Gledališče

Drama. Sobota 12. marca: »Gospoda Glembajevci«. Red B. Nedelja 13. marca: »Zadrega za zadregos«. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.
Opera. Sobota 12. marca: »Prodana nevesta«. Gostujeta gg. Križaj in Kovač. Predstava je na korist Zdrženja gled. igralcev. Izven. Nedelja 13. marca ob 10.30: »Pevski nastop srednjih in učiteljskih sol. Ob 15: »Ančka«. Izven. Izredno znižane cene od 24 din navzdol. Ob 20: »Jakobinec«. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol.

Prireditve in zabave

Drama »Materino sreće uprizorijo v nedeljo ob 8 zvečer v frančiškanski dvorani igralci Prosvetnega društva Ljubljana-Viž. Predprodaja vstopnic v pisarni Pax et bonum in v Prosvetnem domu na Viču. Cene od 8 din navzdol.
Opozarjamo na III. javno produkcijo gojenec državnega konservatorija, ki bo v ponedeljek,

Ta film vam bo ugajal!

Mladina prepeva

Die singende Jugend

Tel. 22-21 KINO UNION Tel. 22-21

Prekrasen film divnega petja mladosti, lepe vsebine in čarobnih pokrajinskih slik!

Prvič nastopa v celim filmu slovit mladinski zbor **Wiener Sängerknaben**

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri
Ne zamudite tega krasnega sporeda!

Vreme 40 mučnikov. Ze od 2. t. m. imamo lepo, sončno vreme. V četrtek je bil dan 40 mučnikov. Ti »registrirani« ali kakor pravijo, tudi »komandirajo« 40 dni enako vreme. Lani je na dan 40 mučnikov deževalo in imeli smo neprestano ploho in nevihte. Včeraj zjutraj so stale megle visoko, kar pomeni, da navadno kmalu dežuje. Nekatere ljubljanske gospodične so vzlele celo dežnike s seboj v pisarno. Pa se je vendarle spremenilo na lepše.

V kriti so streljali, kakor nam poročajo iz Velenja, zadnje nedelje trije pokvarjeni, šoli odrasli fantalini in Pesju, znanem delavskem kraju sosednje šalske župnije. S irabo so odstranili Križanemu glavo in potem mu še odsekali roke in noge. Iz strahu pred orožniki so zvečer glavo pribili nazaj. — Ali smo res že tako daleč?

Pri ljudeh višje starosti, ki trpe na nerednem čiščenju, nudi pogosto naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zažaita skozi osem dni dnevno po 3—4 kozarce, zaželjeno odprtje in s tem trajno polajšanje. Zahtevajte povsod »Franz-Josefovo« vodo.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

Od 19. do 20. marca izlet v Trst, od 2. do 11. aprila izlet v Rim, Napoli, Vesuv, Capri, Firenze in Benetke. Prijave sprejema Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, Hotel Slon, tel. št. 26-45. Vhod iz Prešernove ulice.

Borovnica. Ustanovni občni zbor poverjenštva kluba železničarjev JRZ bo v nedeljo, dne 13. t. m. ob 14.30 v Borovnici, gostilna Drašler poleg postaje. Člani in prijatelji kluba vljudo vabljivi. O splošnem železniškem položaju poročajo delegati iz Ljubljane.

Za 4dnevni avtoizlet v Gorico—Trst 18. do 21. marca je zadnji dan za prijavo in vplačilo 13. marca popoldne. Podrobna pojasnila pri »Družini božjega svetca«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17. — Veljavnost popustov za Dunajski velesejem. Popusti na železnih cestah za Dunajski velesejem veljajo od 8. marca do 19. marca za odhod in od 13. marca do 25. marca za vrnitev. Na jugoslovanskih železnih cestah uživajo obiskovalci Dunajskega velesejma 50% popusta pri vrnitvi, na avstrijskih pa 33 1/3% v vsaki smeri. Na osnovi rejske legitimacije ima vsak obiskovalec pravico na brezplačni avstrijski vizum, kakor tudi celo vrsto drugih popustov v dunajskih hotelih, gledališčih in za izlete v okolico Dunaja. Ta legitimacija, ki stane 50 dinarjev, se prodaja v vseh biljetarnah »Putnika« in v Avstrijskem turističnem uradu v Zagrebu, Praska ulica 9, kjer se dobijo tudi vse ostale informacije za potovanje na Dunajski velesejem in o železniških popustih v zvezi s tem sejmom.

Lep uspeh kamniške Mestne hranilnice. Kamniška mestna hranilnica, ki uživa glas solidnega denarnega zavoda, je z januarjem oprosila

dne 14. t. m. ob četrti na 7 v veliki Filharmonični dvorani. Na sporedu so zastopani izključno le češki avtorji: Novak, Smetana, Dvořak, Foerster, Křička, Suk in Bartol. Produkcija je v počastitev spomina prezidenta Češkoslovaške republike T. G. Masaryka. Podrobni spored se dobi v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu.

Violinski virtuos Zlatko Baloković koncertira v Ljubljani v ponedeljek, dne 21. t. m. v veliki Unionski dvorani. Tokrat bo nastopil ob spremljevanju Ljubljanske Filharmonije, ki izvaja en del koncertnega sporeda tudi sama. Na tem koncertu bomo imeli dva dirigenta in sicer ima začetno in končno točko ravnatelj opere g. Mirko Polič, sredino koncerta pa dirigira znameniti ameriški dirigent Luis Sigel. Predprodaja vstopnic od ponedeljka dalje v knjigarni Glasbene Matice.

Predavanja

Podružnica sadiarskega in vrtnarskega društva v Mostah priredi v nedeljo 13. t. m. ob 10 popoldne na vrtu g. Kregarja, Zaloška c. 153, predavanje o sajenju sadnega drevja.

Skupina bojevnikov Ljubljana — Spod. šiška vabi v nedeljo 13. t. m. ob 11 popoldne v samostansko dvorano na skopičnem predavanju o epomeniki neznanega slovenskega vojaka na Brezjah. Pridite vsi možje in fantje!

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marjini trg 5; mr. Kural, Gosposvetska cesta 4, in mr. Bohinec ded., Rimska cesta 31.

Polzvedovanja

Našla se je legitimacija na ime Drovnik Franc. Dobi se pri Janku Kosu, Ljubljana, Idrjska ulica 3.

KINO KODELJEVO Telefon 41-64

Danes ob 17 in 20 dva sporeda:

Shirley Temple — »MLADI MORNAR«
Shirley poje v 4 jekih in pleše najnovejšo stope!

»NJEVO NAJBOLJŠI PRIJATELJE«
Harry Piel in Rintintin

1. Masa za turistne in železnike bo jutri v kapeli Vzemljane zavarovalnice. Prva ob 5.15, druga ob 6.30 zjutraj.

1. Sv. masa zadušnica za pokojnega prof. goep. Franca Jeraja bo v ponedeljek ob pol 8 zjutraj v župni cerkvi v Trnovem. Vsi učenci in tovariši pokojnega vljudo vabljivi!

1. Nova masa. V cerkvi Srca Jezusovega v Ljubljani bo jutri, 13. t. m., ob pol osmih opravil svoje novo sv. mašo gosp. Andrej Prebil iz družbe misijonarjev sv. Vinc. Paveškega, ki ga je danes prevz. g. dr. Gregorij Rožman v svoji škofjski kapeli posvetil v mašnika.

Samo še danes ob 16., 19.15 in 21.15 zabavna detektivska šlager komedija

SHERLOCK HOLMES

Jutri velika premiera: Španija, pesem, ples in Jeanette MacDonaldova v velefilmu

TARANTELA

KINO MATICA 21-24

1. Ne zamudite obiskati razstavo upodabljajočih umetnic Male ženske zveze v Jakopičevem paviljonu! Razstava bo odprta do vključno 20. t. m. V nedeljo ob 11 in v ponedeljek ob 16 bo imela vodstvo po razstavi ga. Mara Kraljeva.

1. Koncertni nastop ljubljanskih srednjih sol v državni operi v nedeljo 13. t. m. se bo pričel točno ob 10.30 z državno himno in je naproseno cenjeno občinstvo, da blagovoli pravočasno zavzeti svoja mesta.

1. Frančiškanska prosveta M. O. v Ljubljani uprizori v nedeljo 13. t. m. ob 5 popoldne v frančiškanski dvorani Max Mellovo igro s prologom in epilogo »Sila ljubezni«, ki prikazuje zmogovitost moč vere. Uvodno besedo bo govoril g. dr. P. Roman Tominec. Rezervirajte si vstopnice v pisarni Pax et bonum po 6, 4, 3 in 2 din.

1. Razpis poletnega gledališkega abonmaja. — Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje poletni abonma, ki se bo odigral v času od 15. marca do 28. junija t. l. Poletni abonma velja za 8 dramskih in 8 opernih in operetnih predstav. Sprejema se na obstoječi red A in B od danes naprej pri blagajni gledališča v upravi v postopju dramskega gledališča od 9—12 in od 15—17. Repertoar se bo črpal iz naslednjih del: Drama: Križar: Gospoda Glembajevci, Nušič: Pokojnik, Benediti: Rdeče rože, Streicher: Zadrega nad zadregos, Anzengruber: Podkriževalci, Schiller: Marija Stuart, Bergman: Markurell, Vuolijoki: Zene na Niskavuoriju. Opera: Mozart: Don Juan, Dvorak: Manon Lescaut, Ponchielli: Gioconda, Grün: Madame Sans-Gene in še ena opereta. — Poletni abonma se plačuje v štirih zaporednih mesečnih obrokih: prvi obrok pri vpisu, drugi obrok 1. aprila, tretji obrok 1. maja, četrti obrok 1. junija. Obroki so: za ložo v parterju in v I. redu št. 1—5 po 200 din, za ložo v I. redu št. 6—9 po 230 din, za parterni sedež I. vrste 64 din, II.—III. vrste 60 din, IV.—VI. vrste 55 din, VII.—IX. vrste 42 din, za baškonski sedež I. vrste 42 din, II. vrste 34 din, za galerijski sedež I. vrste 25 din, II.—III. vrste 22 din, IV.—V. vrste 18 din. — Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani opozarja na izredno nizke cene in plačilno ugodnost poletnega abonmaja, ki omogoča pač vsakomur stalen obisk gledaliških predstav. Zato vabi k množičnemu podpisu. — Uprava Narod. gledališča v Ljubljani.

1. Lepe in dobre moške obleke lastnega izdelka priporoča po zelo zmernih cenah A. Kunc, Ljubljana.

1. Pri naročilih kličite slaščičarno in restavracijo Košak po telefonu 44—40.

1. Dve mladi tatici strogo sojevi. Mali kazenski senat je včeraj sodil dve mladi izprijenki in tatici, ki sta svoj čas kradli tudi v frančiškanski cerkvi. Ze dvakrat sta bili obsojeni na strožje kazni zaradi vlomov in tatvin. Služkinja Julka, stara 19 let, in natakarica Lojzka, stara 20 let, sta posebni poklicni specialistini za vlomne tatvine, kar je pri ženskah prav redek pojav. Konec novembra lani sta začeli kar na debelo krasti. Med šolskim poukom sta se prikradli na hodnike mestne ženske gimnazije in v realno gimnazijo na Poljanah ter pobrali mnogim dijakinjam plašče, dežnike, klobuke in šale. Ta posel jima je šel po sreči tako do 10. decembra. Diakinjam sta pobrali do 3000 dinarjev vrednih plaščev in drugih stvari. Vdrli sta 14. decembra skozi okno v stanovanje Katarine Kmetecove in tam dobili izredno velik plen. Odnegli sta celo 2000 din vredno moško suknjo. Alojziji Kramarjevi sta odnesli 2 ženska plašča, vredna 1800 din. Pred senatom sta tatvine lepo mirno priznali. Julka je bila obsojena na 1 leto in 3 mesece, Lojzka pa na 1 leto in 4 mesece stroga zapora. Obe sta senatnega predsednika lepo in ponižno prosili: »Pošljite naju v Begunje, gospod predsednik!« — »Zakaj?« — »Tam je boljše hranat«

Maribor

1. Netočno poročanje in trdovratno razširjanje neresničnih vesti. V četrtkovni številki poroča »Jutro« med mariborskimi vestmi, da bo banovina kupila Pahlerjevo posestvo v Račah (»Jutro« piše na Polskavi) in na tem posestvu uredila žrebčarno. Resnica pa je, da je banovina odklonila nakup Pahlerjevega posestva kot neprimerneza za žrebčarno. Res pa je, da bo država kupila Glančnikovo posestvo na Polskavi, kjer se bo uredila nova žrebčarna. Četrtno »Večernik« se je silno razhudil na »Slovenca«, ki ga je ujel pri počasnem in netočnem poročanju. Noče pa prav nič popraviti svojih grehov. Trdovratno še namreč trdi, da je bil Gjurjo Sudžukovič iz Maribora prestavljen. Mi pa še enkrat poudarjamo, da je bil imenovan odpuščen in da odlok o odpustitvi iz službe ni bil preklican. »Jutrovic« in »Večernikovic« naročniki se bodo obeh listov naveličali, če jim bosta nudila tako netočne in neresnične informacije.

1. Odbor za jubilejno razstavo 1918—1938 v Mariboru apelira na vse institucije in vsa društva, ki so prejela vabilo za sodelovanje ob proslavi 20 letnice osvoboditve mesta Maribora, da pošljejo svoje sklepe in odgovore vsaj do 15. t. m. na tajništvo odbora pri mestnem poglavarstvu, Slomškovo trg 6-1.

1. Slomškova družba, podružnica Maribor, ima jutri, v nedeljo popoldne ob devetih v dvorani na Aleksandrovi cesti svoj redni mesečni sestanek, na katerem bo predaval dr. A. Trstenjak o manjvrednostnem čutu sodobnega človeka.

Restavracija in kavarna Orel

Vsak petek sveži logoši, šili in morske ribe. Najboljša ljutomerska in jeruzalemska vina.

1. Novi grobovi. V Mlinski ulici je umrl upokojeni železničar Josip Lekan, na Ruški cesti 4 je umrla 52 letna soproga železničarja Rozalija Frisch, na Pobrežju pa je umrl 70 letni upokojeni železničar F. Sronik. Naj počivajo v miru, sorodnikom naše sožalje!

1. Otvoritev kulinarne razstave, katere pokroviteljstvo je prevzel mariborski župan dr. A. Juvan, bo danes popoldne ob enajstih v prostorih Uniona na Aleksandrovi cesti.

1. Občni zbor mariborskega Fotokluba je bil v četrtek zvečer v kavarni Jadran, na katerem je bilo sklenjeno, da bodo vsak četrtek v deški meščanski šoli redni sestanki. Nadalje bo klub prirejal redne fotoizlete. Klub se bo udeležil razstav na Dunaju, v Zagrebu in Ljubljani. Med fotoklubi se bodo izmenjevale slikovne mape, klub bo prirejal teoretične in praktične tečaje za fotoamaterje. Izvoljen je bil nov odbor, ki mu načeljuje Marjan Pfeifer.

1. Posestne spremembe. Prodali so: Hišna posestnica Pavla Pflimer industriju Marku Rosnerju in njegovi ženi Šarloti parcelo na Zrinjskega trgu v izmeri 101 kv. m za 303.300 din, dr. Ivan Schmiderer je prodal delavcu Francu Robarju parcelo v Koroskem predmestju za 19.000 din, orožniški narednik v pokojju Franc Kodelka je prodal mestni občini parcelo v Sv. Magdaleni za 13.395 din in mestna občina je prodala skladiščniku drž. železnice Martinu Znidariču parcelo v magdalenskem predmestju za 17.930 din.

1. Pretepati pred sodniki. Danes so pred sodniki okrožnega sodišča stali kar štirje obtoženci, ki jih je državni pravdnik obtožil zaradi prelepa v Studencih, za katerega posledicami je izgubil življenje Rajko Godec. Za razpravo je vladalo veliko zanimanje zlasti med Studenci, ki so razpravno dvorano docela napolnili. Kot krivca Godčeve smrti je sodišče spoznalo čevljarskega mojstra Josipa Rozmana iz Studencev ter ga obsodilo na 5 let robove in na tri leta izgube častnih pravic, dva obtožena sta bila oproščena, proti enemu pa je bilo postopanje izločeno, ker ni prišel k razpravi.

POSETITE

KUHARSKO-KULINARIČNO RAZSTAVO
Združenja gostilniških podjetij v Mariboru
od 12. do 15. marca 1938.

1. Polovična dovoljena polovična vozna z žel. legitimacijo K-13, ki si jo nabavite na odhodni postaji. Polovična vozna od 10. do 17. marca.

1. Solarji beže od doma. Dva 12 letna šolarja je prišla čudna želja po pustolovščinah ter sta kar na lepem izginila od doma. Sta to 12 letni učencec I. razr meščanske šole Rudolf Šprah in njegov sošolec Ivan Valenčak. Sumijo, da sta odšla proti Dragovradu in odtod proti Velenju, kjer ima Valenčak sorodnike.

1. Zahvala. Na gostiji Matevca Ajta v Tinjah pri Slov. Bistrici so svatje za dijaško semenišče nabrali 100 din. Ravnateljstvo semenišča izreka vsem darovalcem iskreno zahvalo.

1. V najem 6-sobno stanovanje, eventualno deljeno, Livada 5/1.

Gledališče

Sobota, 12. marca ob 15: »Gašper in Huda-morac, Otroška predstava. Znižane cene. — Ob 20: »Firma«. Red A.

Nedelja, 13. marca ob 15: »Noč v Kairu«. Znižane cene. — Ob 20: »Sodnik Zalamejski«. Globoko znižane cene. Zadnjič.

Celje

1. Rdeče rožec na celjskem odru. V torek, dne 15. marca bo ljubljanska drama uprizorila v celjskem mestnem gledališču ob 8 zvečer »Rdeče rožec«. Ob 4 popoldne bo mladinska predstava »Sneguljičica« v režiji g. Debeveca. Predstavi sta izven abonmaja.

KINO UNION

Danes premiera filma, polnega lepih posnetkov in čudovitih doživljajev male ekspedicije »BORNEO« (v nemškem jeziku)

1. Ne pozabite priti jutri, v nedeljo ob 4 popoldne v mestno gledališče, kjer bo elavnostna predstava »Z don Boskom soncu nasproti«. Rezervirajte si vstopnice v Slomškovi tiskovni zbirnici!

1. Dekliška Marijina kongregacija ima jutri, v nedeljo ob 8 zjutraj v kapelici šolskih sester cerkveni sestanek.

1. Gospejno društvo v Celju ima v nedeljo ob 6 zvečer redni sestanek v kapelici šolskih sester.

1. Schwabov koncert. Ob skidateljevi 70-letnici bo, kakor smo že poročali, 28. marca Schwabov koncert. Na sporedu so samo Schwabova dela, in sicer samospevi, moški in mešani zbori ter tri skladbe s spremljevanjem orkestra.

1. Pevski koncert gimnazije in meščanskih sol bo na evetno nedeljo, 10. aprila popoldne v mestnem gledališču.

Kino Metropol, Celje

Danes Mark Twainovo delo »Kraljevič in siromake«
V glavni vlogi Errol Flynn

1. Sestanek krajevne organizacije JRZ v Celju. V ponedeljek ob 8 zvečer bo v Domu v Samostanski ulici sestanek krajevne organizacije JRZ v Celju. Na sporedu je predavanje o zun. politiki.

1. V nedeljo, 13. marca bo na igrišču pri Skalni kleti ob pol 4 popoldne prijateljska nogometna tekma med Atletiki in SK Hrastrinikom.

1. Ob zaključku šolskega leta kmetijske nadaljevalne šole v Celju je obiskal učence tudi mestni župan g. Mihelečič, ki jih je v lepem nagovoru pozdravil in spodbujal k marljivemu učenju za prihodnje leto. Učence, ki so pokazali ljubezen do kmetijske nadaljevalne šole, je pohvalil tudi šolski upravitelj g. Janko Kramer. Ob zaključku je šola priredila učencem v zbornici skromno čajanko, katere so se udeležili tudi gg. župan, Pižek in učitelji.

Jesenice

1. Nastop gluhonemih na Jesenicah. Po uspešnih nastopih v vseh večjih krajih naše banovine nastopijo odrasli gluhonemi iz Ljubljane danes, v soboto, dne 12. t. m. enajstih na Jesenicah z namenom, da si tudi tu pridobijo novih prijateljev, ki jim bodo pomagali iz težkega življenja, v katerem žive le po krivdi javnega mnenja, da niso sposobni za govor in višje poklice. Kdor se zanima za delo in uspeh gluhonemnic, za dogajanje duše glušcev, za igrokaze na odru, v katerih nastopajo neobčajni igralci — gluhonemi z živim govorom in ne s krotnjami, kakor jih ljudje vidijo na cesti, naj obišče njihovo današnjo prireditve.

1. Kino Krekov dom predvaja drevi ob 8 dvojni program: Dekliški internat — princesa Dagmar, v glavni zasedbi Angela Salkoer, Atila Hörbriger, Hilda Krahl. Drugi film »Robin Hood el Doradac« v glavni vlogi Warner Baxter, dodatek Foxov tednik.

Domžale

1. Fantovski odsek v Domžalah uprizori dne 18. marca ob 8 zvečer, 19. in 20. marca pa ob 3 pop. Šeriffovo dramo v 6 slikah: »Konec potic«. Drama se je vršila od 18. do 21. marca 1918, torej prav pred 20 leti. Vsi iskreno vabljivi!

Naše gospodarstvo v januarju 1938

Iz najnovejšega mesečnega poročila Narodne banke posnemamo, da je znašal promet v efektnih na naših borzah 24 milij. din. (decembra 1937 20, januarja 1937 19 milij.), v devizah pa 347 (343, oz. 222) milij. dinarjev. Indeks tečajev drž. papirjev je bil naslednji: vojna škoda 433,33 (421,89, oz. 379,12), 7% investicijsko posojilo 98 (97,03, oz. 85,18), 4% agrarni 56,35 (54,72, oz. 50,67), 6% begluške obveznice 82,39 (79,59, oz. 70,61).

Indeksi cen na debelo kaže naslednjo sliko (podlaga so cene v letu 1926 kot 100):

	jan. 1937	dec. 1937	jan. 1938
rastl. proizv.	66,5	86,4	87,4
živina in proizv.	63,5	67,4	66,7
miner. proizv.	82,2	91,1	92,1
industr. proizv.	74,0	80,4	80,8
skupni indeks	70,4	79,9	80,2

Cene na drobno:

Belgrad	80,8	90,9	90,9
Zagreb	82,7	90,4	88,9
Ljubljana	84,3	86,7	87,0
Skopje	87,1	92,9	93,3

Statistika 20 zasebnih bank kaže, da so v decembru narasle vloge za 393 milij. din. nadalje gotovina za 144 milij. (povečanje od decembra 1936 na december 1937 znaša 91 milij. din.), posojila so se zmanjšala za 87 milij. din.

Število natovorjenih vagonov je znašalo v januarju 117.000 (decembra 1937 134.000, januarja 1937 107.000), drž. rečna plovba je prevozila 20 (76,36) milij. kilometrskih ton.

Izdatki za javna dela

Kot smo že poročali, je bilo do konca februarja 1938 izdanih za javna dela na cestah od zneska 578 milij. din. za 343,6 milijonov. Poleg tega so podjetniki dobili tudi 38,9 milij. din. V Sloveniji so bili preračunani in dejanski izdatki za javna dela naslednji: gradnja sodobnega cestišča za težki promet Ljubljana—Kranj proračun 20, izdanih 15,3 milij. din, rekonstrukcija drž. ceste Ljubljana—Delnice proračun 9,6, izdanih 6,6 milij. din, cesta Maribor—Št. Ilj proračun 5,0, izdanih 3,9 milij. din.

Bilanca Drž. hip. banke

Državna hipotekarna banka izkazuje 31. januarja 1938 naslednje stanje (vse v milij. din, v oklepajih stanje 31. decembra 1937):

Aktiva: gotovina in blaginjski zapiski Narodne banke 988,94 (811,87), posojila: hipotekarna 1.964,5 (1.972,2), komunalna 1.416,7 (1.397,0), vodnih zadržav 73,4 (78,4), lombardna 96,55 (101,45), menično-hipotekarna 91,8 (98,0), menična 50,34 (52,87), tek. račun fin. ministrstva 622,04 (669,0), razni tek. računi 359,34 (384,6), efekti rez. sklada 229,94 (229,94), efekti sklada za amort. bančnih zgradb 12,0 (12,0), dokupljeni efekti 596,24 (582,0), nepremičnine 231,3 (232,0), razna aktiva 39,3 (88,77).

Pasiva: samostojni skladi 562,4 (554,9), razni skladi 1.550,15 (1.524,9), kapitali javnih ustanov 453,15 (422,16), zasebne vloge 1.421,1 (1.383,9), tek. račun fin. ministrstva 78,8 (115,2), razni tekoči računi 1.220,97 (1.161,2), zaostavni listi in obveznice v obtoku 694,4 (694,4), predjudni in depoj bank 172,3 (177,8), rezervni sklad 198,8 (198,8), sklad za amortizacijo bančnih zgradb 60,14 (60,14), sklad za zavarovanje bančnih zgradb 1,25 (1,25), razna pasiva 388,9 (375,1), bilančna vsota 6.752,4 (6.700,2) milij. din.

Stanje naših kliringov

Po podatkih Narodne banke je bilo stanje naših kliringov 8. marca naslednje (v oklepajih razlika v primeri z izkazom za 28. februar):

Aktivni kliringi: Italija etari 28.909.076 (— 306.107) lir, novi 30.488.106 (— 4.013.679) lir, Italija novi (v dinarjih) 72.414.180 (+ 7.987.201) din, Poljska 13.159.545 (— 702.687) din, Bolgarija (turizem) 412,28, Turčija 11.586.986 (— 372.774) din, Španija 2.870.756 (+ 64.384) pezeta in Nemčija 13.784.298 (+ 75.435) mark.

Pasivni kliringi: Češko-slovaška 131.825.778 (— 153.694) kron, Švica 2.412.278 (— 87.917) fr., Francija 11.191.183 (— 11.153) frankov, Belgija 3.904.831 (— 658.963) belg., Bolgarija (redni) 689.889 (+ 71.730) din, Romunija 13.914.359 din, Madžarska 34.723.570 (2.064.441 din.)

Kakšna bo letina pšenice

Po podatkih do srede februarja cenil mednarodni kmetijski zavod v Rimu, da je površina, posejana s pšenico na severni poluti, ista kot lani, ki je bila kot znano doslej največja. Posebno je znatno povečanje posejane površine v nadprodukcijskih državah: USA, Rusija in donavske države. Tu je posejana površina dosegla lansko površino in je znatno večja kot je znašala povprečno v letih 1932—1936.

Pod domnevo, da ne bo znatnega zmanjšanja površine, posejane z jarim žitom v Severni Ameriki in Rusiji in državah južne polute (tako zmanjšanje je zelo malo verjetno) in da bo pridelok približno normalen, bo v prihodnji kampanji znatna nadprodukcija, ki bo povzročila novo neuravnovesje na svetovnih trgih pšenice. Po sedanjem stanju stoji posevki v USA neenotno, na splošnem pa zadovoljivo v vsej Evropi, Rusiji, Indiji in severni Afriki.

Carina na žveplo in žvepleni cvet. Z odlokom finančnega ministra je dovoljen za dobo 6 mesecev počenši s 4. marcem 1938 carine prost uvoz žvepla in žveplena cveta.

Kulturni obzornik

Važno delo v slovenskem liturgičnem gibanju

Izmed vseh redov in kongregacij v naši domovini je pač cistercijski red v prvi vrsti poklican, da sernani naš narod z lepoto in bogato vsebino cerkvene liturgije. V ta namen so osnovali oo. cistercijski v Slični Liturgično knjižnico: **Zivimo s cerkvijo.** — Prvi zvezek: **Leto božjih skrivnosti**, ki ga je spisal urednik liturgičnega glasila »Božjih vrelcev«, p. Me-to d. Turnšek, je pravkar izšel. Lepa je vsebina knjige in na lep način, z lepo dikcijo, toplo besedo in z veliko ljubeznijo podana. Ko jo prečitaš do konca, ti ostane v duši celoten vtis: kako velik je Bog in kako dober, da se nam je tako približal po uveličanju in tako približal po liturgiji. Dobro je zapisal pisatelj na strani 17: »Kristus v sv. cerkvi v teku enega leta skrivnostno, a stvarno obnovi svoje 33 letno življenje, odrešitno trpljenje in smrt, vstajenje in slavni vnebohod. Nanovo skrivnostno začne, razvije in dopolni svoje milosti polno življenje: od jaslice preko križa in Golgote do ustoličenja ob desnici Očetovi.«

Alli ima knjiga praktičen pomen? Ima, in še velik praktičen pomen. Rabila se bo prav lahko in s pridom za duhovno branje. Premišljevanje na navodila, ki jih pisatelj daje ob koncu glavnih sestavkov, na primer: Naša pobožnost v adventu, Naša pobožnost in sklepi na novoletni dan, Naša velikončna pobožnost in obnova, itd.

Tudi za premišljevanje je v njej mnogo lepega gradiva. Lepo stvarno nudi za sestanke Katoliške akcije. Saj le-ta mora biti nujno

Prepoved uvoza zajčje dlake — ukinjena. Dne 9. t. m. smo poročali, da je še vedno v veljavi prepoved uvoza zajčje dlake, zaradi katere bi morale naša industrija klobukov ustaviti obratovanje. Da se ta prečeta nevarnost, ki jo je povzročila prepoved, odvrne, je bilo potrebno apelirati na merodajne faktorje, da ukinejo prepoved, kar se je po najnovejših vesteh iz Belgrada tudi zgodilo. S tem je zagotovljeno tovarni Sešir v Škofji Loki nemoteno obratovanje, kar bo posebno z veseljem pozdravilo tamkajšnje delavstvo.

Poštna hranilnica v februarju 1938. V februarju se je število hranilnih knjižic povečalo za 6.683 na 487.899, vloge pa za 38,3 na 1.326,9 milij., število čekovnih računov znaša 25.339 (25.769), vloge pa so narasle od 1.869 na 1.879,05 milij. din.

Produkcija bakra v borskem rudniku je znašala v februarju 1938 3.192 ton, januarja 1938 3.319, februarja 1937 2.909 ton.

Obšni zbori: Centralna vinarna, d. d. v Ljubljani, 28. marca ob 17; Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani 2. aprila ob 15; Union, hotelska in stavbinska d. d. v Ljubljani, 29. marca.

Odprava konkursa: Prosen Ciril, trgovec v Trzinu (vea masa razdeljena); Zorko Vinko, bivši trgovec v Mariboru (sklenjena prisil. poravnava).

Konec poravnave: Oseodkar Miha, trgovec v Kranju; Peruzzi Emil, posestnik iz Zg. Šiške, Celovška cesta 101.

Potrjena poravnava: Lužnik Anica, trgovka na Pragerskem.

Telefonski promet. Danes je težko dobiti zveze na naših telefonih v medkrajevem prometu, zato smo pa tako srečni, da lahko vidimo telefonske razgovore z republiko Haiti v Ameriki; taksa za enolo razgovora je 142,50 zlatega franka.

Italijanske velebanke plačujejo zopet dividende. Banca commerciale italiana izkazuje za 1937 povečanje čistega dobička v primeri z 1936 od 18,3 na 34,9 milij. Credito italiano ima čistega dobička 28,8 (28,7) milij. lir. Banco di Roma še ni objavila svojega računskega zaključka. Vse banke bodo izplačevale 4% dividende na glavnico (glavnica znaša pri BCI 700, pri CI 500 in Banco di Roma 200 milij. lir).

Dobave: Intendantura dravske divizijske oblasti v Ljubljani sprejema do dne 12. marca ponudbe za nakup večje množice ovs. — Ravateljstvo drž. rudnika Velenje sprejema do dne 23. marca ponudbe za dobavo električnega merilnega aparata. Licitacije: Dne 16. marca bo v inženirskem oddelku štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za nabavo 8.500 kg mešanega bencina.

Licitacije: Dne 15. marca bo pismena licitacija pri Upravi barutane v Kamniku za dobavo 4000 kg dekstrina ter 3 komadov usnjenih manšet.

Dne 16. in 21. marca bo v intendanturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za dobavo drv in premoga za potrebe vojaštva.

Dne 17. marca bo pri tehniški komisiji št. 1 na Vrhniki licitacija za popravilo in adaptacijo zidane zgradbe na Vrhniki.

Borza

Dne 11. marca 1938.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt neizpremenjen: v Ljubljani na 238 denar, v Zagrebu in Belgradu 237,20—238,80.

Avstrijski šiling je ostal v Ljubljani neizpremenjen na 8,20—8,30, v Zagrebu pa je popustil na 8,155—8,265, v Belgradu na 8,1611—8,2611.

Grški boni so beležili v Zagrebu 28,275—28,975, v Belgradu 28,60 denar.

Nemški čeki so ostali v Ljubljani neizpremenjeni na 14,24—14,44, v Zagrebu so beležili 14,24—14,44, v Belgradu 14,21—14,41. Nadalje so beležili v Zagrebu za konec marca 14,175—14,375, za sredo aprila 14,25 denar, za konec aprila 14,175—14,375.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 1.983,145 din, v Belgradu 3.970,000 din. V efektnih izkazuje Belgrad prometa 2.705,800 din.

liturgična in evharistična: liturgična, pri tem ne mislim na kako recitirano mašo, ampak na intenzivno življenje s cerkvijo. Tudi Marijini kongregaciji am bo knjiga dobro došla. Zelim le to, da bi jo vsi, ki jim pride v roke, s toliko ljubeznijo prebrali in si njeno vsebino prijavljali, s kakršno jo je pisal pisatelj. Začetek je storjen. Naj bi za 1. zvezkom kmalu sledili še drugi in širili med našim narodom pravo pobožnost svete liturgije in z njo življenje s Kristusom!

Dr. Ciril Potočnik.

Glasovi o delu prof. Gosarja. »A ko reče češka katoliška revija prinaša v št. 5 predavanje, ki ga je imel vseučil. prof. dr. A. Gosar v Pragi za časa Akademskega tedna pod naslovom »Za nov družabni red«. — Poljska znanstvena revija »Przeglad ekonomiczny« z v. XX, v Lwovu, pa je prinesla obširno recenzijo o drugem delu Gosarjeve knjige »Za nov družabni red«, ki jo je napisal prof. Ant. Zabko-Potopowicz. Med drugim pravi v njej tudi: »Za najvišji kriterij pri očitavanju raznih potreb je priznal Gosar povsod njih skladnost s Kristusovim učenjem, s tem, da te potrebe podrejuje etičnim normam. Sprejem teh načel ga je nagnil v resnici k izrazitemu podrejanju individualnih interesov interesom kolektivnim, k dokazom potreb po razvoju čimteljeve, ki bodo izraz realizacije socialnih interesov, kar ga pa vendarle ni oviralo pri poudarjanju nujnosti, da se ohranijo individualni znaki in vrednote, lastne posameznim individualnostim ter so obenem izraz različnosti, ki karakterizira dušo vsakega človeka. Dalje karakterizira ocenjevalec izhodišče Gosarjeve socialne filozofije ter njegovo težnjo po velikih spremembah o socialnem, gospodarskem, političnem in kulturnem stanju, s katerimi sega globoko v preoblikovanje sedanjega položaja. Hotel bi, da bi nastopila res-

36. KOLO DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

žrebanje I. razreda
13. in 14. aprila 1938.

Dobitki:
Din 64,991.000*

Cena srečkam za vsak razred:

1/4 srečka Din 200*-	1/2 srečke Din 100*-	3/4 srečke Din 50*-
-------------------------	-------------------------	------------------------

Dobitki se izplačajo takoj - brez odbitka!
Strogo solidna postrežba.

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE
A. REIN I DRUG
Gajeva 8 ZAGREB Ilica 15

Naročila se morajo nasloviti naravnost na nas, ker nimamo nikjer agentov in ne preprodajalcev.
Imen dobitnikov ne objavljamo pod nobenim pogojem!

Ljubljana — tečaj je primom:

Amsterdam 100 h. gold.	2401,66—2416,26
Berlin 100 mark	1732,78—1746,66
Bruselj 100 belg.	726,34—731,40
Curih 100 frankov	996,45—1003,52
London 1 funt	214,99—217,04
Newyork 100 dolarjev	4263,51—4299,82
Pariz 100 frankov	135,02—136,46
Praga 100 kron	150,83—151,93
Trst 100 lir	225,35—228,43

Curih. Belgrad 10, Pariz 18,60, London 21,60,25.
New York 431,0125, Bruselj 72,90, Milan 22,60.
Amsterdam 2110,90, Berlin 173,95, Dunaj 86,50
(valuta 84,85), Stockholm 111,25, Oslo 108,55, Kopenhagen 96,45, Praga 15,14, Varšava 84,80, Budimpešta 86,25, Atene 895, Carigrad 350, Bukarešta 825, Helsingfors 9,53, Buenos-Aires 111,5.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% investicijsko posojilo 98,50—100, agrarni 60—62, vojna škoda promptna 459—463, begluške obveznice 90—92, dalm. agrarni 90—92, 8% Blerovo posojilo 95—98, 7% Blerovo posojilo 89,50—91, 7% posojilo Drž. hip. banke 99—101. — Delnice: Narodna banka 7,200—7,300, Trboveljska 220—225.

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 98—99, agrarni 60,75—61,50, vojna škoda promptna 461—468, begluške obveznice 92 denar, dalm. agrarni 90,50 denar, 4% sev. agrarni 90 denar, 8% Blerovo posojilo 95,50—96,50, 7% Blerovo posojilo 90,25—91, 7% posojilo Drž. hip. banke 99—101, 7% stab. posojilo 96 denar. — Delnice: Narodna banka 7300 denar, Priv. agrarna banka 225 denar, Trboveljska 220—225, Gutmann 63—65 (68), Tov. sladkorja Bečkerek 500—600, Osj. sladk. tov. 120—125 (125), Dubrovačka 395—415, Oceania 615 denar.

Belgrad. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 99—99,50 (99,25), vojna škoda promptna 464—464,50 (465, 464,50), za konec mar-

ca 464,50, begluške obveznice 91,75—92 (92), dalm. agrarni 91,25—91,50 (91,25), 4% sev. agrarni 61,75, 8% Blerovo posojilo 96—98, 7% Blerovo posojilo 90,50—91,50 (90,50), 7% posojilo Drž. hip. banke 99,50 denar. — Delnice: Narodna banka 7300 denar, Priv. agrarna banka 228—230 (drobni komadi).

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tedena neizpremenjena. Promet srednji.
Sombor. Koruza bač. srem. 87—89, bač. srem. 30, marc 89—91, bač. srem. sušena ne notira. Tendencia neizpremenjena. Promet 35 vagonov.

Drugi programi

Sobota, 12. marca: 12 Ploške hitijo, da vas razvedrijo — 12,45 Poročila — 13 Napovedi — 13,30 Ploške hitijo, da vas razvedrijo — 14 Napovedi — 17 Za delopust (igra Radijski orkester) — 17,40 Strokov. svetovno gradbi temelje načrtu gospodarstvu (g. inž. Rado Kregar) — 18 Štirje fantje — 18,40 Socialne pogodbe Jugoslavije z drugimi državami (g. Josip Rozman) — 19 Napovedi, poročila — 19,30 Nac. ura — 19,50 Pregled sporeda — 20 O zunanji politiki (g. urednik dr. Al. Kuhar) — 20,30 Prenos opere »Medvedgradska kraljica« iz Zagreba; v odmoru: Cas, poročila.

Programi Radio Ljubljana

Sobota, 12. marca. Belgrad: 30 Volvodinski večer. 21,30 Zabavni koncert — Zagreb: 30 Opera — Dunaj: 19,10 O filmu, 19,25 Prva ljubezna, 19,43 Po koledarju listamo (zabavni program orkestra, šramlov in solistov), 21,15 Arje, 21,30 Zabavni kvartet — Budimpešta: 21,30 Orkestralni koncert, 22,30 Ciganski orkester, 23,15 Jazz — Rim-Bari: 14,30 Opera »Iskaleci bisserov« (iz milanske Scale), 21,15 Plesna glasba, 22,15 Cole in klavir — Praga: 20 Pester program, 21,50 Orkestralni koncert — Varšava: 19,50 Predsednik republike Mosecki govori o Pilusdskem, 20 Poljska glasba, 22 Narodna glasba — Sofija: 20 Vokalni koncert, 20,45 Oba, 21,45 Laska in plesna glasba — Berlin-Vratislava: 30 Zabavni koncert — Köln: 19,30 Orkestralni koncert, 21. Strausove skladbe — Frankfurt: 19,16 Vojška godba, 20 Orkestralni in solistični koncert —

verske slike sloviti vzhodnih umetnikov, druge pa kraje našega odrešenja v Gospodovi domovini ali najelavneje rimske bazilike, postajne cerkve rimskega bogoslužja. Za bogato in elegantno izdajo ta liturgična knjige je cena nepričakovano nizka. Broširana stane 25 din, vezana v okusno zeleno platno pa 30 din. Knjiga se dobi v Cistercijskem Slovenskem zavodu v Ljubljani in po vseh večjih knjigarnah.

Nova pisateljica. Prejtnji mesec je v Italiji zaslovel kot dobra pisateljica 22 letna gospodična Renata Mughini. Za svoje delo »I figlie« (Sinovi) je prejela »nagrada S. Remo« v znesku 50.000 lir. To ni le lepa vsota, marveč tudi prvovrstno slovensko priznanje, ker podeljuje nagrado razodišče najboljših italijanskih slovesnikov, njim na čelu Marinetti. Tekmecev pa je bilo 200!

Mlada pisateljica ima za eboj že kaj trpko življenjsko pot. Rodila se je v Genovi. Očeta, topniškega častnika, je zgubila že pred rojstvom. Mati se je stežka preživljala. Zato je dekle moralo kmalu za zaeluzkom, najprej kot tipkarica, nato pa kot niža uradnica v nek modni salon. V Milanu, kjer sedaj biva, se je lotila nadaljnjih študij. S petnajstim letom je napisala prvo dramo »Mister Tombac«. Ni prodrla. Njeno sedanjo nagradeno dramo »I figlie«, ki se godi za časa abesinske vojne, so pa pretekli teden že uprizorili. Pisateljici obetajo še velike uspehe. R. B.

Nova opera. 20. februarja so v gledališču Carlo Felice v Genovi peli novo opero »Donata«, skladatelja Gasparja Scuderija, v treh dejanjih. Operi, ki je doživela uspeh, je spisal besedilo skladatelj sam. Obravnava zgodovinsko dobo za časa »sicilskih večerov«, t. j. upora Palermcev proti Francozom l. 1282.

Ali bo nova opera našla pot na svetovne odre, bo pa treba še počakati, da se ne bi uštel kot pri Mascagnijem »Neronu«. R. B.

Stalinova sleparska igra z Leninom

Ko ob mrzlih zimskih dneh žvižga ledena burja po moskovskih cestah in vrtinči predse sneg, moreš videti na Rdečem trgu, pred Leninovim mavzolejem molčečo gručo ljudi, ki ji ni mar mraza in ki potrpežljivo čaka, da sme vstopiti v mavzolej in molče pozdraviti Lenina.

Ce so slednjič prispeli v mavzolej, je ondi le še črna ljudska gmota, ki je nema in skoraj negibna in se komaj vidno bliža sarkofagu, ki so v njem posmrtni ostanki Lenina. Skoraj otipljivo se odraža vzbočena lobanja mrtveca v polumraku ozadja. Poteze njegovega obraza so voščene in okamenele. Vsi ti ljudje, ki stoje krog steklene krste Lenineve in ki so semkaj priromali, so kot v oblasti skrivnostnega čara. Vendar bi bilo napak misliti, da pogled na mrtveca tako učinkuje nanje. Tudi ko je bil Lenin še živ, ni imel sugestivnih moči do ljudi in ni znal obvladati ljudskih množic. Nasprotno — prav do svojih poslednjih dni je bil spriču ljudstva tuje, teoretik, ki ga ni nihče razumel, ki je mnogo časa bival v inozemstvu, v krogu mednarodnih prekucuhov in je hladnega razuma izdeloval načrt za osvobodjenje ruskega naroda. Živi Lenin je bil ljudstvu tako oddaljen in zmeraj proč od njega, kakor je njegovo balzamirano truplo na Rdečem trgu oddaljeno od življenja.

To, kar ljudi krog mrtvega Lenina tako prevzame, ni nič drugega kot vpliv tistega »poveljevanja«, ki so ga polagoma ustvarili krog njegove. Če človek odide iz mavzoleja na Rdečem trgu in še zmeraj vidi v duhu izrazite obrise Lenineve lobanje, tedaj moreš po moskovskih cestah, v izložbah in na razsvetljenih banderih videti isto podobo tisočkrat in v nadnaravni velikosti, podobo, ki jo že dve desetletji vtepaajo rusnemu narodu v glavo. Zaeno pa so krog Lenina navajali ono bajko, ki so jo znali prav tako dosledno in učinkovito vepiti v ljudstvo. Ker je ruski človek tako sprejemljiv za skrivnostna dogajanja in čuti tudi potrebo, da se kje duševno odpočije, je tozadevno vplivanje odlično uspelo. Za mnoge, ki jim je bila prej cerkev ali kapelica smoter njih hrepenenja, je postal mavzolej na Rdečem trgu prava pravca romarska cerkev. Dasi nihče ne kleči in ne molji pred Leninovo krsto, pa so srca teh Leninovih romarjev vendarle prešinjena s pričakovanjem in doždeva se, da jih preveva nekakšen nejasen in nedoločen občutek, nekako mistično upanje, da bo prišlo iz tega kraja ali iz nauka

tega tihega moza odrešilno zveličanje težko preizkušnemu rusnemu narodu.

Toda — kaj pa ta množica vé o tem nauku! Ničesar, izvzemši nekaj citatov, ki jih niti ne razume. Še manj pa se ji sanja, da je to, kar je živi, kjer je Lenin najbolj češčen in slavljen, njegov nauk mrtvec — kot je mrtvec njegov označevalec. Množica se pač zaveda, da je to, kar je bilo na Leninu umrljivega, z znanstveno umetnostjo ohranjeno poznejši dobi, ne ve pa, da je njegov nauk le malo časa dalj živel ko Lenin.

Ker ta brezbržna množica ne sme po volji Stalinu zvedeti, da je ta nauk že zdavnaj mrtvec, zato izgovarjajo in hvalijo v sovjetski knjigi z imenom Lenina tudi ime tistega moza, ki je postal grobar leninizma. Zatorej se nikoli ne imenuje Leninovo ime, če ni kakorkoli že v zvezi s Stalinom, zatorej zmeraj skupno kažejo sliki Lenina in Stalinu na kakih odlikovanjih in kolajnah. Da bi ljudstvo ne zvedelo, da je Stalin razpustil dedičino Lenina in da je na ruševinah njegovega nauka postavil krvavo oblast, ki niso njena temeljna načela nič manj življenjsko neresnična in ljudstvu tuja ko Leninov nauk, se daje Stalin na vse pretege proslavljati in se po časopisju hvaliti kot najduhovitejši voditelj naroda, ki zvesto upravlja Leninovo zapuščino.

Zato je vsa propaganda Sovjetske Rusije usmerjena v to, da se Stalinovo in Leninovo ime nerazdružno veči v dušo ruskega naroda in da bi veljal Stalin kot edini pravomočni naslednik in

zvesti izvrševalec Lenineve zapuščine, tako da bi se ime Stalina spojilo v en sam pojem z imenom Lenina.

S to propagando, ki jo vršijo z neznansko vztrajnostjo in največjo smotnostjo, je hotel Stalin odstraniti vsakršno sunnjo v narodu. Medtem je pa brezvestno zavrgel vse ostanke Lenineve zapuščine. In ko je vrgel v svet pravljico o Trockijevi nevarnosti, je dal pomoriti vse Lenineve zveste pristaše in somišljenike drugega za drugim. Lenin v stekleni krsti na Rdečem trgu pa ne more govoriti in zatorej Stalinu ni nevaren. Le malo je tistih, ki jim je znana Lenineva oporoka, kjer svari tovariše pred Stalinom in jim priporoča, »da bi o priliki Stalina kot strankinega generalnega tajnika odstranili.«

Ce je Lenin dejal nekoč, da je vera le mamiza ljudstvo, tedaj pač ni slutil, za kakšno velikansko sleparijo se bo nekoč zlorabljalo njegovo ime, ki naj bi rusnemu narodu pomenilo jedro nove vere.

Oslaparjeno ljudstvo pa stoji v mavzoleju in čaka v mrazu ruske zime na Rdečem trgu. — To so obupani, zgarani in izžeti ljudje, ki jih je boljše življenje pahnil le v neskončno trpljenje, bedo in revščino in jim vzel vsakršno veselje do življenja. Ljudje so to, ki se zatekajo iz progrozne resničnosti v — mistiko. Zatorej bodo tako dolgo romali na Rdeči trg, dokler ne bo nastopila nova doba, ki jih bo spet razvedrila in osrečila in dala njih življenju novo vsebino.

Kristjani apostola Tomaža v Indiji

Splošno je malo znano, da v južni Indiji živi mnogo krščanskih Indov, ki so prav gotovo med najstarejšimi kristjani na svetu. Njihovo ustno izročilo veli, da je njihove davne prednike krstil sam apostol Tomaž, ki je šel oznanjat Kristusovo vero na vzhod. Zgodovinsko to sicer ni izpričano, vsekakor pa je res, da je krščanstvo med Inde v južni Indiji prišlo vsaj v 4. stoletju, in sicer iz Perzije. Od tistega časa žive ob malabarski obali Indije kristjani deloma kaldejskega obreda in vzhodno sirskega cerkvenega jezika, deloma pa antiohijskega obreda in zabodnosirskega cerkvenega jezika. Precej zgodaj pa so se začeli vrivati med te prve kristjane krivoverski nestorijanci.

Ko pa so med letom 1488 in 1502 Indijo odkrili Portugalci, so iz Evrope odšli v Indijo tudi goreči misijonarji, ki so vse tamkajšnje prvotne kristjane, ki so postali plen krivih ver, znova pridobili za katoliško vero. Toda leta 1653 se je od katoliške cerkve ocepilo kakih 200.000 Tomaževih kristjanov, kakor se imenujejo, vendar so misijonski karmeličani večino zopet pridobili za versko edinost. Tisti pa, ki so hoteli vztrajati v ločini, so se kmalu pridružili krivi veri »jakobitov«, ki imajo svoje ime po Jakobu Baradaju, ki je v Siriji nastopal v 6. stoletju. Ti jakobiti so postali monofiziti. Pozneje so se vmešavale med nje razne evropske krivice vere, zlasti protestanti. Vendar je leta 1934 bilo v nadškofiji Ernakulam s 3 škofijami 550.000 unijatov in v nadškofiji Verapoly kakih 200.000 katoličanov latinskega obreda. Število krivoverskih jakobitov pa se vedno manjša.

Sedaj poročajo, da je Mar Severius, metropolit jakobitske cerkve v Niranamu v Malabaru odločil svojo škofovsko čast ter prošil za sprejem v katoliško cerkev. Jakobitski nadškof Mar Ivanios in njegov pomožni škof Mar Theofilos sta že leta 1930 prestopila v katoliško cerkev skupaj s tisoči svojih vernikov. Sveta stolica jima je priznala vse njihove škofovske časti in pravice ter je leta 1932 ustanovila samosvojo cerkveno provinco, ki se imenuje malankarsko-sirska škofija s sedežem v Trivandrumu. Od tedaj dalje jih vedno več prestopa nazaj v katoličanstvo.

Kako silno Tomaževi kristjani hrepene po združitvi s pravo Kristusovo cerkvijo, najbolj dokazuje govor, ki ga je imel L. 1933 Mar Theofilos ob svojem obisku v Rimu. Dejal je: »Stati ob vratih cerkve svetega Petra in gledati ta ljudstva, ki vro mimo, samo to je že najboljši nazorni nauk, da je ta cerkev res katoliška, vesoljna. Kako srečni bi bili, ko bi tamkaj v južni Indiji mogli kaj pripomoči k edinosti in vesoljnosti Cerkve!«

Evropo je obiskal tudi nadškof Mar Ivanios, ki je ob svojem obisku v Rimu dejal: »Katoličani Malabarja so menda res poklicani, spreobrniti Indijo, ker jih Indij spoštujejo in jih imajo za enakopravne, zlasti ker so do današnjega dne ohranili svoje narodne lastnosti. Njihovo socialno stališče je enakopravno najvišjim indskim kastam, kar jim daje velik vpliv tudi na široke plasti svojih rojakov. Če se tega svojega vpliva že zaradi osamljene lege svoje domovine niso doslej poslužili, so pa sedaj trdno odločeni, da bodo svoje ugodno stališče čim bolj mogoče izrabili.«

Tako se kristjani svetega apostola Tomaža sedaj vsi vračajo v okrilje katoliške Cerkve, prav kakor je napovedal njihov Mar Ivanios: »Jakobiti so pripravljivi v velikem številu združiti se s Cerkvijo!«

Letalo padlo in zgorelo pred vilo sredi velemesta

V sredo 9. marca ob 1.40 popoldne se je nad Prago poskodovalo vojaško letalo, ki ga je vodil podporočnik Adolf Stach. Letalo je padlo tik ob predmestni vili in na vrtu zgorelo, medtem ko se je letalec rešil s padalom. O tej redki nesreči poročajo praški listi tele podrobnosti:

Na meji treh predmestnih delov praškega mesta Med Nuslami, Pankracom in Podolom stoji v Krušinovi ulici 803 dvonadstropna vila vdove Ljudmile Teige, ki stamuje v njej s svojo 10 letno hčerko Martinčko. Vila ima ravno streho, okoli vile pa je velik vrt na terasah. Poleg te vdove, ki je lastnica hiše, prebivajo v hiši še tele stranke: upravnik češkega komornega gledališča Pavliček z ženo in dvema otrokoma, ki hodita v šolo, dalje hišnik Krob z ženo ter tudi z dvema otrokoma, ki hodita v šolo. V vili je torej 5 otrok skoraj enake starosti, ki se navadno ob tem času igrajo na vrtu pred vilo. Sreča v nesreči je pač bila, da pri tej letalski nesreči nihče ni bil poškodovan.

Gospa Teige je časnikiarjem izjavila: »Bilo je nekako ob pol dveh. Stala sem pri oknu drugega nadstropja ter gledala skozi okno, kdaj bo moja hči prišla iz šole. Ze davno bi morala biti doma. Medtem sem opazovala letalske vaje na letališču (hiša stoji namreč na hričeku). Tam se je vadilo eno letalo, ki se je prevračalo. Naenkrat pa sem videla, da se je eno letalo začelo nekam nagibati. Kar pa se je potem dogajalo, to je bilo v nekaj sekundah končano. Letalo je telebnilo na tla, da se je vsa hiša stresla. Sledil je silen polom, vso cesto je obsijala modrikastobela svetloba in v mojo sobo je začela pritiskati huda vročina. Za nekaj hipov sem izgubila pravo razsodnost. Ne da bi dobro vedela, kaj počnem, sem zdrijala po stopnicah, pri tem pa sem padla ter se potoljka na levo koleno. Moja misel je bila le pri moji hčerki. Morda je bila prav takrat na vrtu, ko je letalo zgrmelo na tla. Morda se je deklica takrat vračala iz šole skozi vrt. Ko sem prišla do vežnih vrat, sem zagledala svojo hčerko stati pred vilo. Ko bi bil otrok dve minuti prej prišel domov, bi bila izgubila najdražje, kar imam na svetu.«

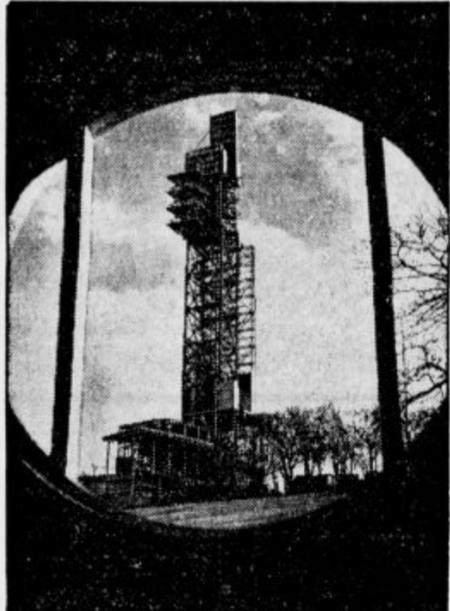
Letalo je še gorelo. Čez četri ure je bilo vse končano. Lahko sem si ogledala škodo. Del plota okoli vrta je bil razdejan. Drevje je bilo poton-

Tale aparat pa je nadvse zanimiv: Glasbenik, ki je hotel uglasbiti kako pesem, je sedel h glasovirju ter svojo melodijo tamkaj poskušal. Potem pa je moral to naglo v notah zapisati, kar pa je večkrat bilo zelo nerodno, zamudno in tudi večkrat nepopolno. Tale aparat pa bo vse, kar je glasbenik na klavirju zaigral, kar sproti zapisoval. Zraven glasovirja je namreč nekaka omara, v kateri je nekaka fotografična kamera. V kaseti teče papirnat trak, ki je sprejemljiv za svetlobo in ki sprejema udarce tipk na glasovirju kakor svetlobne žarke. Ko je glasbenik svojo stvar doigral, vzame papir iz kasete in ga razvije. Na sliki na desni od glasovirja vidimo na mizi tak zapisovalni aparat, ki je zvezan z glasovirjem. Spodaj vidimo, kako je aparat zapisoval note, ki jih je glasbenik igral na glasovirju. Prav spodaj pa vidimo, kako je glasbenik ali kdo drugi te znake prenesel v note.

Mož, ki kače zdravi

V Port Elizabeth, kjer goje kače južne Amerike, živi star Zamorec, ki je sedaj začel pisati knjigo, kako je treba kače zdraviti. Mož že mnogo let ne dela drugega kakor da na tej kačji farmi zdravi obolele kače. Pravijo, da jih uspešno zdravi. Razumljivo, če pomislimo, da ima kačja farma od kač svoj dobiček.

»Stolp angleškega imperija« grade v Galsgowu za velikansko imperialno razstavo, ki jo bodo Angličje odprli 3. majnika letos

IVANHOE

Št. 78.

Urtrida pripoveduje

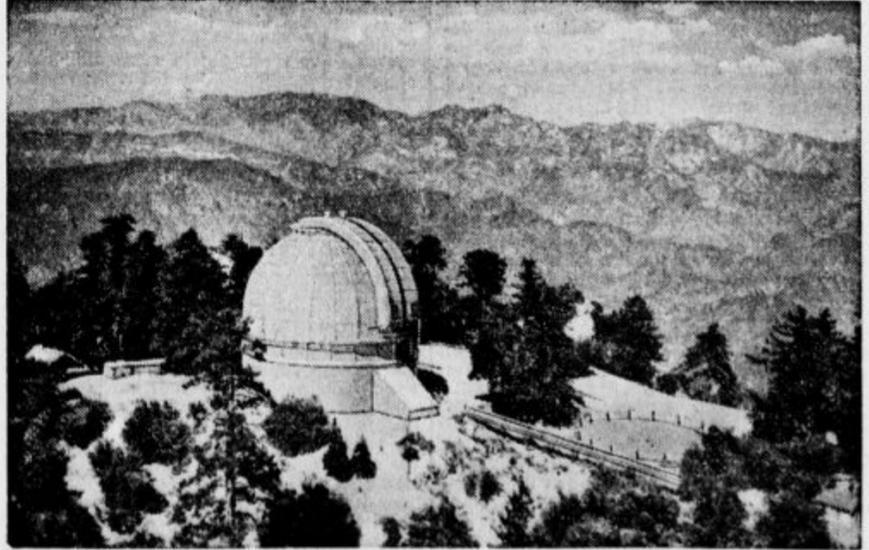
»Poglej me! Vidiš staro strupeno babo. A tudi jaz sem nekoč bila mlada in lepa, še enkrat lepša kakor si sedaj ti, otrok moj. Moj oče, moj sedem bralov in jaz smo srečno živeli v tem gradu, dokler ni stari Front de Boeuf, oče sedanjega gospodarja, naskočil naš utrjeni dom. Moj oče in moji bratje so se borili do zadnjega diha, vendar so morali pasti pod krivičnim mečem. Isti večer sem postala plen prevzetnega in rogajočega se zmagovalca.«

»Pomagaj mi, da pobegnem,« je prosilo dekcle. »Bogato te nagradim za tvojo pomoč.«

»Od tukaj je mogoče pobegniti le skozi vrata smrti,« je odvrnila starika. »Prav veseno jim je, ali je kdo Jud ali pogan ali kristjan. Ti lopovi nimajo vesti in ne poznajo usmiljenja! Odhajam. Jaz sem svoje delo opravila, sedaj pa prihaja tvoja ura. Niti Mati božja te ne more obvarovati teh požastí. Le poglej jo, tamkaj je njena podoba. Resnično na pravi kraj so jo deli.« Strupeno se krohotaje je odšvedrala iz izhva.

Vila starega pomorskega kapitana

Zaradi velikih povodnjí, ki so zajele Kalifornijo, je sedaj od sveta odrezana tudi sloveča zvezdarna na gori Mount Wigson. Tamkajšnji učenjaki že več časa ne morejo nikamor in nikdo ne more do njih. Letala jim donajajo živce.

GLAVNA KOLEKTURA
DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE
A. REIN I DRUG

Gajeva 8 **ZAGREB** Ilica 15

obvešča brezobvezno, da so bili v V. razredu 35. kola državne razredne loterije izžrebani 11. t. m. sledeči dobitki:

Dopoldne:

0 265 (5.000) 382 401 939 807 315 031 231 048 397
1 183 682 828 207
2 313 213 118 695 670 777 101 858 (60.000) 501
3 699 883 443 628 615 838 537 706 637 912
4 148 353 497 477 983 669
5 027 862 269 245 752 802 707 177 284 792 944
383 846 454
6 615 538 175 838 043 475 223 111 (6000) 953 498
796 872
7 839 032 943 748 532 492 677 255 163
8 570 283 766 307 378 194 (20.000) 459 757
9 065 (35.000) 904 943 492 950 506 598 301 797
602 588
10 504 543 798 506 673 746 940 524 656
11 155 970 038 818 180 993 406 785 483 824
12 710 578 (6.000) 870 851 383
13 723 015 103 326 297 060 887
14 482 561 469 185 173 283 976 243
15 076 520 481 686 936
16 543 709 922 (8.000) 629 100 722 (5.000) 535 229
041 680 106 (6.000) 532 683 008 508
17 306 648 700 853 916 335 325 965 493 635 383
18 032 948 157 610 334 221 483 647 136
19 529 767 566 934 730 965 663 320 068 278 342
929 051 959 058 703
20 493 128 402 213 178 849 727 146 340 119 456
21 590 618 313 943 451 948 399 102 041 176 750
22 118 555 878 124 835 651 922 619 320 667 790
23 760 838 662 740 149 (10.000) 447 014 180 942
561 (3.000) 873 190 (5.000) 614
24 568 496 573 559 730 114 054 097 533
25 696 071 (6.000) 877 976 094 056 665
26 453 075 133 205 804 504 348
27 580 722 348 728 783 237
28 957 656 440 778 585 853
29 553 351 762 380 098 263 623 789 559 643
30 094 359 092 440 609 800 501 428 613 416 (5.000)
246 723 147
31 460 (30.000) 548 855 371 019 790 508 296 628
746
32 523 402 170 077 067 624 347 700 324
33 727 839 132 120 (8.000) 669 558 802 887 597 564
34 700 291 (80.000) 356 587 573 816 293 793 (5.000)
35 944 394 401 137 873 244 834 517 126 982
36 850 957 385 037 063 336 221 716 981 906 726
006
37 003 383 886 282 338 624 774
38 084 244 023 454 927 551 148 025 499 609 192
668 812 792 526
39 100 455 965 011 975 900 394
40 237 447 812 403 748 530 (6.000) 802 824 213
784 437 457
41 697 092 554 652 293 693 574 410 097 312
42 063 867 687 220 047 302 592 307 032 318 028
43 045 450 339 (8.000) 614 069 986 241 085 201
256
44 852 (3.000) 743 326 785 171 739 356 285 392
958 384
45 272 999 335 473 440 927 674 325
46 862 366 005 495 123 754 (5.000) 219 985
47 911 913 603 162 795 129 113 358 388 710 138
522 (8.000) 015 630 (3.000)
48 968 051 156 482 550 951 747 604 549
49 776 916 183 287 338 097 114 503 635 970
50 399 199 741 629 318 689 510 485 588 446 320
51 088 902 754 423 573 787 846 130
52 482 233 468 740 001 117 477 372 412 250 720
53 176 415 820 452 577 973 981 289 788 (3.000)
341 077 021 396 408 879 (20.000) 750
54 512 844 125 187 949 208 751 984 (6.000) 255
650 (503.000)
55 394 492 746 (5.000) 490 709 978 965 241 240
083 899 550
56 209 426 484 809 048 487 569
57 428 (10.000) 124 848 (200.000) 985 536 631 656
478 222 653 919
58 770 565 025 817 502 137 513 989 258 123 490
213
59 442 604 680 460 596 097 079 278 638 317 954
60 373 545 802 294 514 508 315 899 045 675
61 234 314 006 223 874 787 297 933 427 246 063
087 079
62 361 263 916 151 318 140 549 702 532 178 571
63 440 797 750 407 704 495 274 774 006 (10.000)
64 534 719 559
65 899 871 624 194 (5.000) 739 015 398 841 383
217 657 211
66 010 783 383 921 973 842 865 182 837 454 194
301 295
67 794 886 030 676 453 207 541 494 199 917 806
631 408 476 779 865 447 073
68 740 827 299 811 374 583 409
69 868 797 158 076 619 730 398 222
70 173 059 616 339 542 055 288 408 592 509 928
505 (3.000) 069 148 365
71 930 898 679 302
72 263 883 601 090 558 518 142 252 244 826
73 145 172 (10.000) 252 073 593 744 816 944 507
096
74 654 562 110 576 115 757 952 (30.000) 234 843
428 105 814
75 478 769 737 043 002 027
76 950 589 228 908 218
77 497 426 143 003 356 171
78 981 638 794 392 605 366 000 843 136 (3.000)
021 917
79 040 799 320 627 177 688 064 994 533 861 003
313 354 711 719 223

80 381 604 385 050 000 364 298
81 638 922 495 096 955 881
82 896 463 473 697 329 071 601 146 (3.000) 305
217 (5.000) 363
83 651 039 118 925 460 027 625 828 318 672 251
84 703 (3.000) 484 121 021 356 630 752 668 (8.000)
803 230 366 292
85 181 359 798 403 313 714
86 154 260 825 518 864 160 598 484 955 003
87 786 697 181 636 943 525 305 595 551 545 396
099 993 674
88 475 930 113 200 365 457 931
89 187 663 988 140 795 256 904 966 154 202 200
90 405 999 037 (403.000) 815 702 650 402 986 770
91 695 093 690 669 158 003 720 710 076 301 162
125
92 061 911 150 210 081 019 522 862 219 063 468
93 149 117 900 918 415 264 521 590 261 971 825
94 459 089 800 952 834 038 752 708 813 976 595
95 357 767 207 911 189 106 975 822 137 532 237
920 (25.000) 689
96 191 667 672 224 485 653 467 965 134 673 386
294 783 994 585 902 (15.000)
97 171 805 884 793 549 395 017 785 952 167
98 048 046 052 383 176 512 771 082
99 746 928 936 807 507 530 697 405 (50.000) 104
108 (5.000) 591 470 (5.000) 059

Popoldne:

0 422 (1.006.000) 582 941 857 441 248 357
1 916 306 343 005 985
2 190 (8.000) 268 560
3 105 199 425 582 597 696 460
4 224 (100.000) 643 043 456 073
5 250 655 538
6 857 380 942 (3.000) 657 610
7 053 312 836 728
8 793 (25.000) 552 365 826 547
9 327 (200.000) 269 431 034 977 835 505 968
10 921 974 997 897
11 188 929 057 451
12 208 853 714 850 645
13 050 109 732 428
14 184 182 035 566
15 300 318 700 771 224 614
16 447 070 936
17 626 974 792 082 695 386 071 575 080
18 451 003 069 519
19 080 971 170 396 542 686
20 465 122 489 752 632 (3.000)
21 603 936 895 911
22 497 429 765 508 707 210 564 931 906 089
23 174 (8.000) 575 887 229 215 955
24 808 282 545 441 743 499 225
25 989 326 929 726 181 450 012 436
26 148 861 261 341 602 124 518 320
27 346 487 124 354 401 603

28 130 401 (10.000) 415 490 354
29 870 929 496 877
30 952 827 127 771 364
31 392 071 273 915 402 (2.015.000)
32 151 525 268 704 133
33 424 809 232 934
34 136 891 285 313 618 063
35 617 (3.000) 366 551 695 280
36 324 990 316 028 019
37 818 864 431 317 749 602 824 (35.000)
38 710 854 544
39 290 057 833 859
40 323 872 675 298
41 297 332 018 929 199 334 828 512 226 359
42 886 667 701 515 874 150 158 408
44 899 105 269 314 767 232
45 395 530 725 223 797 033
46 290
47 704 615 (6.000) 214 052 231
48 100 921 422 457 972
49 598 231 082 989 034
50 475 182 047
51 156 521 777 308 791 892
52 238 (10.000) 038 884
53 004 215
54 718 954 116
55 715 896 324 106 497 000
56 184 989 246 008 233 728 980 888 954 124 292
57 179 961
58 754 886 114 443
59 436 406 273
60 356 569 106 565 001 214 718 528 870
61 680 563 540 165 916 365 709 808 652 545 642
656 917
62 548 046 064 809 699 230
63 869 967 954 106 717 868
64 966 102 941 716 408 086 743
65 777 721 273 060 (5.000) 055 377
66 041 292 220 218 185 542 721
67 731 138
68 084 958 069 878 757 910
69 186
70 066 051 726 (8.000) 312
71 059 389 439
72 516 739
73 175 926 017
74 976 985 315 (6.000)
75 413 947 559 479
76 415 506 683 (5.000)
77 661 974 410 733 047 853
78 664 641 649 367 598 338 387 594 262 871 303
79 902 (5.000) 023 484 522
80 436 880 377 478 156 817 (3.000) 279
81 531 728 215 309 940
82 794 341 888
83 295 681 161 113 781
84 908 109 674 147
85 580 230 979 094 819 548
86 252 855 737 058 476
87 804 909 076 009 050
88 823 324 633 326 840
89 773 080 293 025 097
90 016 908 207 464
91 687 559 246 249
92 889 257 541 723 562
93 840 262 400
94 788 877 068 906 227 429
95 055 273 407 479 049
96 524 324 828 265 391 301
97 281
98 898
99 742 531 534 (5.000)

S tem je končano žrebanje V. razreda 35. kola

Kaj je s skakanjem na veliki skakalnici v Planici?

Ker se občinstvo neprestano obrača na našo pisarno z vprašanjem, če bodo skoki tudi na veliki skakalnici, izjavljamo naslednje: Velika skakalnica je urejena in skoki na njej so mogoči. V Planici se nahaja Bradl, ki se je od svojega 101 metrskega skoka (1936) še znatno izboljšal in zelo verjetno je, da ga bo po končani tekmi mikala tudi velika skakalnica. Toda ne samo njega. V Planici se nahajata še dva Nemca in dva Avstrijca velikega formata poleg naših skakalcev Novšaka (ki je pred tednom skakal na veliki skakalnici) in Priboška ter drugih. Tekma se bo pa vrhila na 65 metrski skakalnici.

Skakalne tekme z mednarodno udeležbo in zvezno prvenstvo v skokih v Planici 13. marca 1938

Pokroviteljstvo tekme so prevzeli ministrski predsednik dr. Milan Stojadinovič, minister vojske in mornarice armijski general Marič M. Ljubomir in minister za trgovino in industrijo dr. Milan Vrbanič.

Vodstvo tekme sestoji: predsednik dr. Ciril Pavlin, teh. vodja Stane Predalič, starter Ervin Zupan, sodniki: Jernej Jelenič, Bogdan Zupan, Joso Gorec, inž. Bildstein, zapisnikarji: Tone Kunstelj, Boris Kogovšek, nadzorniki skakalnice: glavni Stane Miklavčič, naleta Karel Strikberger, doskoka in izteka Ferdo Drogenik, tajništvo Tone Kunstelj; zdravstveni odsek: dr. B. Breclj in dr. Vi. Kajželj; propagandni in sprejemni odsek: mr. ph. Piccoli, Božo Kramaršič; blagajniški odsek: Milan Fajdiga, Čebular; rediteljski odsek: Stane Bervar, Vili Bernik; železniški odsek: Cimperman, Strukelj.

Ugotovitev JZSZ-e

Jugoslovanska zimskošportna zveza v Ljubljani ugotavlja z ozirom na članek v »Jutru« z dne 11. marca 1938 pod naslovom »Ukrepi, ki delajo slaboc« naslednje:

Mednarodna smučarska federacija — FIS-a — je dne 23. decembra 1937 opozorila JZSZ, da prepoveduje udeležbo na tekmah za vseslovensko sokolsko smučarsko prvenstvo, ki jih priredi Češko-slovaška sokolska zveza, ker ta ni članica FIS-e in torej člani FIS-e na teh tekmah ne morejo sodelovati. Do te prepovedi po pravilih FIS-e ne bi moglo priti, ako bi še obstojal sporazum med češkoslovaškim Svazom Ljžaru in Češkoslovaško sokolsko zvezo ter med JZSZ in Zvezo Sokola kraljevine Jugoslavije, ki je zaradi odpovedi s strani Sokola prenehal veljati.

O tej prepovedi starta je JZSZ obvestila svoje članstvo ter tudi takoj ministristvo za telesno vzgojo naroda v Belgradu in Zvezo Sokola kraljevine Jugoslavije v Belgradu.

Tekmovalnici in verifikacijski pravilnik JZSZ določa za tekmovalce, ki se udeležijo tekem, katere priredi nečlanjena organizacija, samo ene kazen, to je enoletno zabranjeno starta. Prizadete tekmovalce smo pred odhodom na Češkoslovaško izrečno opozorili, da mora v primeru, da se teh tekem udeleže, nastopiti kot avtomatična posledica enoletna zabrana starta.

Ker so se teh tekem udeležili, je morala naravno JZSZ izreči kazen po pravilniku, ker je ona dolžna določila pravilnikov izvajati in ni upravičena ista menjavati.

Izjema, ki jo določa verifikacijski pravilnik za interne sokolske tekme, pa se ni mogla uporabiti, ker je bila to tekma z mednarodno udeležbo in ker tudi sporazum med obema zvezama ne obstoja več.

Izjava predsednika FIS-e, da je kazen stroga in da tega ne bi bilo treba storiti, nam daje povod za ugotovitev, da FIS-a ne more zahtevati kaznovanja tekmovalcev, ker ona kaznuje lahko le zveze in je potencialnem le dolžnost zveze same, da nediscipliniranost kaznuje v svojem delokrogu po določilih zveznih pravilnikov.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

SK Ilirija — luhkaviletska sekcija. Naznanjam, da so se treninzi v telovadnici končali. Sedaj se vrne treninzi na našem igrišču za Kolinsko tovarno (blivec Slovancev). Treninzi so ob sredah in sobotah popoldne od pol 4 dalje. Vodstvo treninžev je poverjeno trenerju g. Kleinu. S seboj je prinesel sprinterice ali copate ter trenirke oziroma kake stare dolge blazice ter kako volneno jopico. Udeležite se vsi redno treninžev, ker sezona bo kmalu tu. Istobasno bo pregled opremo. Vsak naj prinese vse s seboj, kar ima. Torej danes vsi na prvi treninž. Novi člani so dobrodošli. — Tehnični referat.

SK Sloven obvešča vse svoje člane, da ima pravico pobiranja članarine le inkasanti, ki predložijo legitimacijo, opremljeno s klubsko štampiljko. — Odbor.

VI. redni občni zbor SK Slavije bo dne 24. t. m. ob pol 21 v posebni sobi restavracije Marinsk v Prečni ulici št. 6 s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. poročilo računovodje; 5. volitve novega odbora; 6. službenosti; 7. razpust kluba. Vsi morebitni predlogi imajo biti najmanj 3 dni pred občnim zborom pri g. tajniku. V primeru da ob pol 21 občni zbor ne bo sklepčen, se bo vršil pol ure pozneje nov občni zbor ne glede na število prisotnih čl. nav. Opozarjamo vse člane, da imajo pravico do glasovanja samo oni, ki imajo plačano članarino za prošlo leto. — Tajnik.

Sport

Hašk : Ljubljana

Tekma za državno prvenstvo v nedeljo ob 15.30 na igrišču Ljubljane.

Predtekmata: Hermes : Svoboda, podzvezno prvenstvo.

Da gre nedeljska tekma z SK Ljubljano Zagrebčanom na živce, priča dejstvo, da so oni organizirali za pot svojega moštva na »vrhu ljubljanski teren« posebni vlak ter šest avtobusov najzvestejših kibicev. Novi Haškov trener g. Opata, ki je nedavno prevzel posle, je moštvo za srečanje z Ljubljano temeljito pregrupiral, kajti prva postava, ki jo je odredil za tekmo z Baskom, je naletela med publiko kakor tudi med strokovnjaki na velik odpor. Pa tudi na terenu samem ni dala najboljšega spričevala, čeprav je igralo v njej kar šest znanih kanonov: Hitrec, Gajer, Golac, Horvat, Konstantinovič in Kacjan, se moštvo ni afirmiralo, ker je bilo preveč tako imenovanega »pimpljanja« in premalo elana ter starta.

Zato naj vodstvo Ljubljane pri sestavi svojega moštva upošteva le fizično najbolj razvite igralce, kajti le z odločnim startom ter odlično voljo bodo kompenzirali Haškovo tehnično popolno igranje. Pa tudi naše občinstvo bo v nedeljo velevažen činitelj, kajti čim več bo navijanja, s toliko večjim poletom bodo valili domačini napade na Zmarova vrata. Nikakor ne smemo dopustiti, da bi nas Zagrebčani na našem lastnem igrišču porazili s svojo publiko, ki so jo to pot mobilizirali. Naši fantje morajo braniti ugled slovenskega nogometa in v tem jih moramo prav vsi podpirati.

V predtekmah, ki bo tudi prvenstvena in ki bo najbrž že temeljito razgibala duhove, nastopita Hermes in Svoboda v borbi za naslov prvaka podzveznega prvega razreda.

Glavno tekmo sodi renomirani italijanski sodnik g. Bodoglio iz Barija. Pričetek bo točno ob 15.30. Tudi za to tekmo veljajo znižane damske vstopnice po 5 din

Planica jutri

Navodila za občinstvo. Predprodaja vozovnic in vstopnic za posebni vlak v Planico pri vseh biljetarnicah »Putnika«. Cena 43 din. Odhod posebnega vlaka iz Ljubljane gl. kolodvor (stranski vhod) ob 6.30. Vsi potniki, ki se vozijo s turističkim vlakom (odhod ob 6) in rednim vlakom (odhod ob 7.15) dobe vstopnice v vlak po ceni 10 din, istotako se bodo prodajale vstopnice v današnjem popoldanskem in večernem vlakom, ki pe-

ljeta v Planico. Prost dostop bodo imele samo one skupine šolske mladine (osnovnih in srednjih šol) pod vodstvom učitelja, oziroma profesorja, ki so se prej prijavile v zvezni pisarni (navesti imena dijakov in vodje), vsi drugi pa morajo plačati redno vstopnico.

Opozarjamo občinstvo, da se bo tekma pričela ob 10.30. Zaradi tega priporočamo vsem, naj se odpeljejo najkasneje ob 6.30 (posebni vlak) iz Ljubljane. Vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 7.15, pride v Planico po voznem redu šele ob 10.39.

+

VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM NAZNANJAMO TUŽNO VEST, DA JE UMRLA NAŠA DOBRA TETA, SVAKINJA IN SESTRICNA, GOSPODICNA

DORNIK ANA

DANES OB ČETRT NA DESET ZVEČER V 61. LETU STAROSTI.

POGREB DRAGE POKOJNICE SE BO VRŠIL DNE 12. MARCA 1938 OB PETIH POPOLDNE IZ HIŠE ŽALOSTI TRŽIČ, GLAVNI TRG 22, NA ZUPNO POKOPALIŠČE.

TRŽIČ, DNE 10. MARCA 1938.

ŽALUJOČI OSTALI

dobro obrit — dobre volje

ROT BART

Glavno skladišče za Jugoslavijo: Hinko Mayer i drug, parč. oddelek, Zagreb.

Sir
ementalski in trapist —
nudi Mlekarska zadruga,
Predosije, p. Kranj. (1)

KOLESA
najnovejši letošnji modeli
v največji izbiri že od
Din 550.— naprej.

Nova trgovina
Ljubljana - Tyrševa cesta 36
(nasproti Gospodarske zveze)

Razno

Brezplačno zavojček
Dostalovega toaletnega
bisera za poskušnje. —
Uspeh po prvi uporabi,
Mozolji, ogrci, nečistosti
obrazu izginejo. Pošljite
za stroške 3 din v znam-
kah. »Kemikalija«, Novi
Sad 144. — V apotekah,
drogerijah originalni
karton 30 din.

Tudi Vaša obleka bo kakor nova

ako jo pustite kemično
čistiti in barvati v tovarni

JOS. REICH
Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
Pralnica — Svetlokalnica

Posedstva

Prodaj hišo
s trgovino in gostilno ev.
oddam trgovski lokal. —
Ponudbe upravi »Slov.«
pod »Slučaj« 3549. (p)

Enodružinska hiša
z vrtom naprodaj. Ponu-
dube upravi »Slovenca«
pod »Fany« 3685. (p)

Kupim manjšo hišo
v Mariboru, Slov. Bistrici
ali okolici. Ponudbe upr.
»Slovenca« pod »Gotovi-
na« 3671. (p)

Krasno posestvo
10 minut od cerkve, šole,
železniško postaje, ob bano-
vinski cesti, primerno za
razne obrti, na prometnem
kraju, naprodaj. Pojasnila
daje Stojan, Loče pri Polj-
čanah. (p)

Kunaver Ludvik
gradbeno-strokovno na-
obraženi posredovalec —
Cesta 29. oktobra št. 6,
telefon 37-33, ima napro-
daj večje število parcel,
kompleksov, posestev, go-
zdov, trgovskih in stano-
vanskih hiš in vil. Po-
oblaščen graditelj in sod-
ni centee za nasvete brez-
plačno na razpolago. (p)

SOBE

Prazno sobo
parketirano, poseben vhod
— oddam s 1. aprilom. —
Sv. Petra cesta 14.

Veliko zdravega sadja
bodete imeli po cenemem in uspešnem škropljenju s pomočjo
»SHELL BILJOBRAVA ZIMSKEGA«

Ilustrirana navodila:
JUGOSLAVENSKO SHELL D. D.
ZAGREB, Gajeva 5 LJUBLJANA, Miklošičeva 2

IZBIRA NI TEŽKA

kadar je treba določiti
časopis v katerem naj
oglašuje trgovec ali obrt-
nik. Vsakdo bo pri tem
upošteval list, potom ka-
terelega bo prišel zagoto-
vo v stik z najširšimi
kupnomočnimi sloji pre-
bivalstva. In to je naš
dnevnik »SLOVENE«, ki
ga bere — posebno ob
nedeljah — z malo izje-
mami vsaka slovenska
hiša. En poskus Vas o
uspehu prepriča.

Vnajem

Prevzamem trgovino
event, tudi gostilno, ta-
koj, z zalogo ali brez,
z mesečnim prometom
30.000 din. Naslov pove
uprava »Slovenca« pod
št. 3656. (m)

Objave

Podpisani
nisem plačnik za bivšo
ženo Marijo in nikogar,
Ant. Vidic, Resljeva 29.

Nisem plačnik dolgov,
ki jih napravlja Marjan
Weibl, ter vsakogar sva-
rim, da bi mu kaj poso-
dil, Ida Weibl. (o)

Izjava

Podpisani Edvard Mese-
nel, posestnik in lastnik
mlina na Viču, izjavljam,
da moj sin Miro ni dal
povoda za objavo prekli-
ca, ki je bil objavljen
brez moje vednosti. —
Edvard Mesenel. (o)

»SLOVENE«, podružnica: Miklošičeva cesta št. 5

+

Umrli so nam naša dobra mama

Marija Hočevar

v 70. letu starosti, prevideni s tolažili svete vere.
K večnemu počitku jih spremimo v soboto zjutraj na farno
pokopališče.

Priporočamo jih v molitev in blag spomin!

Stranska vas pri Semiču, Ljubljana, 11. marca 1938.

Zalujoče rodbine: Hočevar, Pečavar in Malenšek.

+

V globoki tugi naznanjamo, da nas je danes za vedno
zapustil naš dobi oče, stari oče in stric, gospod

Ivan Strgulec
sasebnik

v 75. letu starosti. — Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo,
13. marca ob pol 3 popoldne iz mrtvaške veže splošne bolniš-
nice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 11. marca 1938.

Zalujoči otroci in ostalo sorodstvo.

+

Ugašnilo je žrtev polno življenje naše predobre, nadvse ljubljene mamice, stare
mamice, tašče, tete itd., gospe

Marije Jereb roj. Ogrin
vdove poštnega poduradnika v pok.

K večnemu počitku jo spremimo v soboto, dne 12. marca ob 5. uri popoldne
od doma žalosti, Rožna dolina, Cesta 11/8, na pokopališče Vič.
Sveta maša zadušnica bo darovana dne 18. marca 1938 ob pol 8. uri v župni
cerkvi sv. Antona na Viču.

Rožna dolina, dne 10. marca 1938.

Globoke žalujoče rodbine: Jereb, Knez, Štrukelj, Golob, Zalar.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; šentnovanjski oglasi Din 2.—.
Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri
naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonoska, 3 mm
visoka pelitna vrstica po Din 2:50. Za pismene odgovore glede malih oglasov
treba priložiti znamko.

Službodobne

Dva čevljar. pomočnika
takoj sprejme Rakovec,
Sp. Duplje, p. Križe. (b)

Dva krojaška pomočnika
za male kose in vajenca
sprejme Rozman, Pod-
junska 12, Ljubljana VII.

Kupimo

Večjo količino sira
kupimo. Ponudbe z na-
vedbo cene in starosti
upravi »Slovenca« pod
»Takoje« 3546. (k)

Šolske knjige

za prvih pet razredov
realne gimnazije kupim.
Ponudbe upravi »Slov.«
pod »Gimnazija« 3670, k

Kam pa kam?

Na Kurešček
vozi avtobus v nedeljo,
13. marca ob tričetrt na
8. zjutraj izpred nebotič-
nika, ob 8 pa izpred
Mestnega doma. Prijave
telefon 36-98.

Uprava občine Ruše bo prodala na javni licitaciji
dne 4. aprila 1938 ob pol 3 popoldne

inventar za zdravniško ordinacijsko sobo z operacijsko mizo

Kupi naj se zberejo ta dan v občinski pisarni
v Rušah, kjer se dobe vedno tozadevne podrobne
informacije. — Uprava občine.

Novo! Novo! Samo Din

Tkalske statve 48.-

Brisače šale, pasove, torbice itd.
— vse to lahko izdelate hitro in
enostavno

Razumljiva pojasnila priložena vsakemu aparatu!

S. MILLER, ZAGREB, Preradovičeva 5
Naročila z detele izvršujemo takoj po povzetju

Maurice Leblanc: 59

Otok tridesetih krst

Odprl je oči in pogledal don Luisa s pogle-
dom, v katerem je bilo sovraštvo in strašni hkrati.
Zdelo se mu je, da je ta človek eden izmed tistih,
e katerim se je nepotrebno bojevati in od kate-
rega se ne da pričakovati sočutja. Don Luis je
predstavljal zmagovalca in pred tistim, ki je moč-
nejši, odnehamo, ali pa se ponižamo. Sicer pa je
bil na koncu z odpornostjo. Muka je postala pre-
velika. Zgovoril je nekaj nerazumljivih besed.

»Za en ton višje,« je dejal don Luis. »Ne si-
sim. Kje je Franc Hergemont?«
»Privržen v čolnu. Vorskij je zajecjal:
»Ali bom prost?«
»Dam ti častno besedo. Vsi bomo odšli odtod,
razen Otona, ki te bo rešil.«
»Tako?«
»Tako.«
»Torej...«
»Torej?«
»Tam... Franc je živ.«
»Vraga, o tem ne dvomim. Toda kje je?«
»Privržen v čolnu.«
»V tistem, ki je pritrjen na podnožju obale?«
»Da.«
Don Luis se je udaril po čelu.
»Trikratni tepec!... Ne pazi nato, ker govo-
rim o sebi. Da, moral bi to uganiti! Ali ni Ve-
selko mirno spal pod čolnom, kakor pes, ki spi
pri svojem gospodarju. Ali ni Veselko, ki smo ga
poslali na sled, peljal Stefana k čolnu? Zares!
Veslih je najbistrotvidnejši človek pravi osei! To-
vej si ti, Vorskij, vedel za tisto slezo in čoln?«
»Od včeraj.«
»In si imel namen, da jo odtod pobrišeš?«
»Da.«

»No dobro! Lahko boš odtod odplul, Vorskij,
z Otonom. Pustim te, Stefan!«
Toda Stefan Maroux je že tekel proti obali v
spretnstvu Veselka.
»Osvobodite Franca, Stefan,« je kričal za
njim don Luis.
In obrnil se je k Marokanceem ter pristavil:
»Pomagajte mu tudi vi. Potem pa pripravite
podmornico. V desetih minutah odidem.«
Zopet se je obrnil k Vorskemu:
»Zbogom, dragi prijatelj. Ah! samo še ena
beseda. V vsaki pustolovskiini je kakšna ljubezenska
spletka. Naša se zdi, da je brez nje, ker nočem
namigavati čustvom, ki so te tirala proti temu
svetemu bitju, ki nosi tvoje ime. Vendar ti mo-
ram svetovati zelo čisto in plemenito ljubezen.
Ali si videl, kako je tekel Stefan na pomoč Fran-
cu? Očividno zelo ljubi svojega učenca, toda še
bolj ljubi njegovo mater. In ker ti vsaka stvar,
ki je prijetna za Veroniko Hergemont, napravi
veliko veselje, ti rad priznam, da ni za to brez-
brižna in da je ta čudovita ljubezen zadela njeno
žensko srce. Ko jo je danes zjutraj Stefan našel,
je bil zelo vesel, in kakor kaže, se bo končalo
s poroko... Kakor hitro bo seveda ona vdova.
Saj me razumeš, ali ne? Edina zapreka za njeno
srečo si ti. In ker si pravi gentleman, ne boš do-
pustil... Toda naprej ne bom govoril. Računam
na tvojo siliko, da boš umrl, kar najhitreje boš
mogel. Zbogom, stari. Ne dam ti roke, toda srce
je tu! Oton, v desetih minutah odveži svojega
gospodarja, če nisi drugačnega mnenja. Na obali
bosta našla čoln. Obilo sreče, prijatelja.«
Končano je bilo. Med don Luisom in Vorskim
se je končal boj, ne da bi bil njegov izid samo
trenutek dvomljiv. Že od začetka dalje je en na-
sprotnik take nadkriljeval drugega, da je ta,
kljub vsej drznosti in izvežbanju v zločinih, konč-
no bil izpostavljen žalam in zasmehom. Posrečila
se mu je že skoraj celotna izvršitev njegovega na-
črta, dosegel je že cilj, zmagovalce, gospodar po-
ložaja, ko se je nenadoma znašel na mučilnem

drevesu in je ostal tu ujetnik kakor mrčes, na-
boden na iglo.
Ne da bi se več brigal za svojo žrtev, je don
Luis odpeljal Patrika Belvala, ki se ni mogel
vzdržati, da ne bi rekel:
»Vendar se to pravi dati tema nesramnima
človekoma znago.«
»Kmalu se bosta dala obesiti drugje,« se je
posmehal don Luis. »Kaj hočete, da drugega
storita?«
»Najprej se bosta polastila Božjega kamna.«
»Nemogoče! Za to je treba 20 mož, priprav,
materiala. Jaz sam se mu za sedaj odrečem. Vrnil
se bom po vojni.«
»Kaj pa je vendar ta čudoviti kamen?«
»Nekoliko čudna stvar, pojdiva,« je rekel don
Luis, ne da bi drugače odgovoril.
Odsla sta in don Luis si je mel roke:
»Dobro sem se odrezal. Minilo je nekaj več
kakor štiri in dvajset ur, odkar smo se izkrcali
na Sareku. Uganka pa je trajala skoraj štiri in
dvajset stoletij. Ena ura za stoletje. Moj poklon,
Lupin.«
»Rad bi se vam tudi jaz poklonil, don Luis,«
je rekel Patrik Belval, »toda to ne bi veljalo to-
liko, kakor od veščaka, kot ste vi.«
Ko sta prišla k obali, je bil Francov čoln že
prazen. Nekoliko oddaljena od obale je stala pod-
mornica na mirnem morju.
Franc jima je priteknel nasproti in se ustavil
nekaj korakov pred don Luisom. Ogledoval ga je
nekaj časa s široko odprtimi očmi.
»Torej ste vi?« je zašepetal. »Ste vi tisti,
ki sem vas čakal?«
»Pri moji veri,« je rekel smeje don Luis, »ne
vem, če si me čakal... toda prepričan sem, da
sem jaz tisti...«
»Vi... Vi... don Luis Perenna... to se
pravi...«
»Tiho, ne drugega imena... zadostuje Pe-
renna... In ne govori o meni, ali hočeš? Slu-
čajno sem prišel mimo in odšel... Medtem ko

ti... Vrag, ti si se dobro izmazal iz vsega to-
ga!... Torej si to noč preživel v čolnu?«
»Da, pod plahto, ki je bila v čolnu; privezan
sem bil na dno in sem imel usta zamašena.«
»Ali si se zelo bal?«
»Ne. Bil sem šele četrtr ure tam, ko je prišel
Veselko in pazil name. Potemtakem!...«
»Toda ta človek... ta tolovaj... s čim ti je
grozil?«
»Z ničemer. Ko so se drugi pobrigali po dvo-
boju za mojega nasprotnika, me je on sam pri-
peljal, da me privede k mami in da se potem oba
vkrcava. Ko je nato prišel k čolnu, me je zgrabil
ne da bi zinil besedo.«
»Ali poznaš tega človeka? Ali veš za njegovo
ime?«
»Ne vem ničesar o njem. Edino to vem, da je
preganjal mojo mater in mene.«
»Ti bom že pozneje povedal zakaj, dragi
Franc. In vsak način pa se ti ga sedaj ni treba
več bati.«
»Oh! Saj ga menda ja nište ubili?«
»Ne, napravil sem ga samo neškodljivega.
Vse ti bom razjasnil. Za sedaj mislim, da mora-
mo iti najprej k tvoji materi.«
»Stefan mi je rekel, da sedaj počiva tu v
podmornici in da ste vi tudi njo rešili. Pričakuje
me, ali ne?«
»Da, sinoči sva se pogovarjala in obljubil
sem ji, da te bom našel. Čutil sem, da ima vame
zaupanje. Vendar je bolje, Stefan, da greste vi
naprej in jo pripravite...«
Na desni strani skalnih čerj je po mirnem
morju plula podmornica. Deset Marokancev je na
vseh straneh pridno delalo. Dva izmed njih sta
vzdrževala prehod, ki sta ga trenutke pozneje
prekoračila don Luis in Franc.
V eni kabini je na dolgem stolu ležala Veroni-
ka. Njenemu obrazu so se že poznale prestane
muke. Zdelo se je, da je zelo onemogla in utru-
jena. Toda oči, polne solza, so se ji svetile od
veselja.